Класификация на информацията:
Ниво 0 [TLP- WHITE]

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН

НА МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

2026 г. – 2030 г.

23.10.2026 г.

Утвърден със Заповед № X РД-01-338/23.10.2026

№

Signed by: Ministry of Labour and Social Policy

I. Въведение и организационна структура

Министерството на труда и социалната политика е орган на изпълнителната власт със специални компетенции при осъществяване на държавната политика в областта на доходите и жизненото равнище, трудовото законодателство и социалното осигуряване, защитата при безработица и насърчаване на заетостта, пазара на труда, трудовата миграция и свободното движение на работници, безопасността и здравето при работа, социалните инвестиции, социалната закрила, социалното включване, подкрепата на децата и семейството, демографското развитие, интеграцията на хората с увреждания, равните възможности и антидискриминацията.

Стратегическият план определя насоката на развитие на политиките и администрацията в периода си на действие за достигане на желаните резултати, заявени във визията на министерството за просперираща и социално отговорно общество, в което всеки има реален и справедлив шанс да води достоен живот.

Ангажиментите на Министерството са формулирани на базата на целите и задачите, поставени в стратегическите документи на национално ниво и секторно ниво, сред които:

- НПР България 2030, в частност Приоритет 11 „Социално включване“ и плановете за нейното изпълнение;
- Програмата за управление на правителството за периода 2026-2030 г.;
- Секторните стратегически документи от областите на компетентност на министерството – Актуализираната национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.), Стратегията по заетостта на Р България 2021-2030 г., Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България (2019 - 2030 г.), Националната стратегия за намаляване на бедността и социалното включване 2030, Националната стратегия за дългосрочна грижа, Националната стратегия за хората с увреждания 2021-2030 г., Национална стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за периода 2021– 2030 г., Националната концепция за социална икономика; Рамкова политика за насърчаване развитието на корпоративната социална отговорност – 2025-2027 година;
- Стратегически документи, регламенти, директиви и препоръки на ЕС в трудовата и социалната област, Конвенции на Международната организация на труда (МОТ) в областта на труда и други специфични рамкови документи;

Планът обхваща стратегически приоритети и цели, насочени към:

- увеличаване на заетостта и подобряване на качеството на работната сила, интегриране на неравнопоставените групи на пазара на труда, ефективно управление на трудовата миграция;
- усъвършенстване на трудовото законодателство в отговор на съвременните модели на заетост и в унисон с дигиталната и технологичната трансформация, баланс между личния и професионалния живот, гарантиране на условия за полагане на достоен труд и повишена производителност на труда, насърчаване и разширяване на обхвата на колективното трудово договаряне; превенция и контрол срещу нерегламентираните практики при наемането и полагането на труд;

- намиране на балансирани и трайни решения с цел повишаване на адекватността на пенсиите и запазване на финансовата устойчивостта на пенсионната система;
- гарантиране на адекватни социални плащания за подкрепата на уязвимите групи в обществото и по-добра целенасоченост на социалните помощи, чрез прилагане на диференциране подход в зависимост от потребностите на подпомаганите лица и семейства;
- целенасочени подкрепящи и насърчителни мерки на уязвимите групи от хора с увреждания, имащи благоприятно въздействие върху качеството на живот и превенция от социалното изключване, насърчаване на дейности за осигуряване на лична мобилност и осигурена достъпност на средата (физическа, архитектурна, транспортна, институционална, информационна, технологична и т.н.);
- реализиране на мерки и инициативи за пълноценно упражняване на правото на равнопоставено участие на мъжете и жените, без дискриминация и стереотипи по пол;
- намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване, вкл. и сред децата;
- подобряване на качеството и финансирането на социалните услуги;
- деинституционализация на грижата за хората с увреждания и възрастните хора;
- подкрепа за децата и семействата и предоставяне на семейни помощи по реда на Закона за семейни помощи за деца; подобряване на осиновителните процедури;
- координация на дейностите в областта на демографската политика, усъвършенстване на политиката в отговор на демографските промени; повишаване на административния капацитет на участниците в координационния механизъм за изпълнение на политиката;
- изграждане и приложение на целенасочен инструментариум за определяне на минималните подоходни стандарти;
- подкрепа на социалното предприемачество и развитие на социални иновации;
- реализирането на дейности за насърчаване развитието на корпоративната социална отговорност;
- активно участие в европейски и международни структури и организации, развитие на международното сътрудничество
- достъпно, прозрачно и ориентирано към потребителите административно обслужване, изкуственият интелект в помощ на администрацията и автоматизацията на работните процеси, ефективно и ефикасно управление на ресурсите, съблюдаване и гарантиране на правовия ред и контрол върху изпълнението на всички дейности

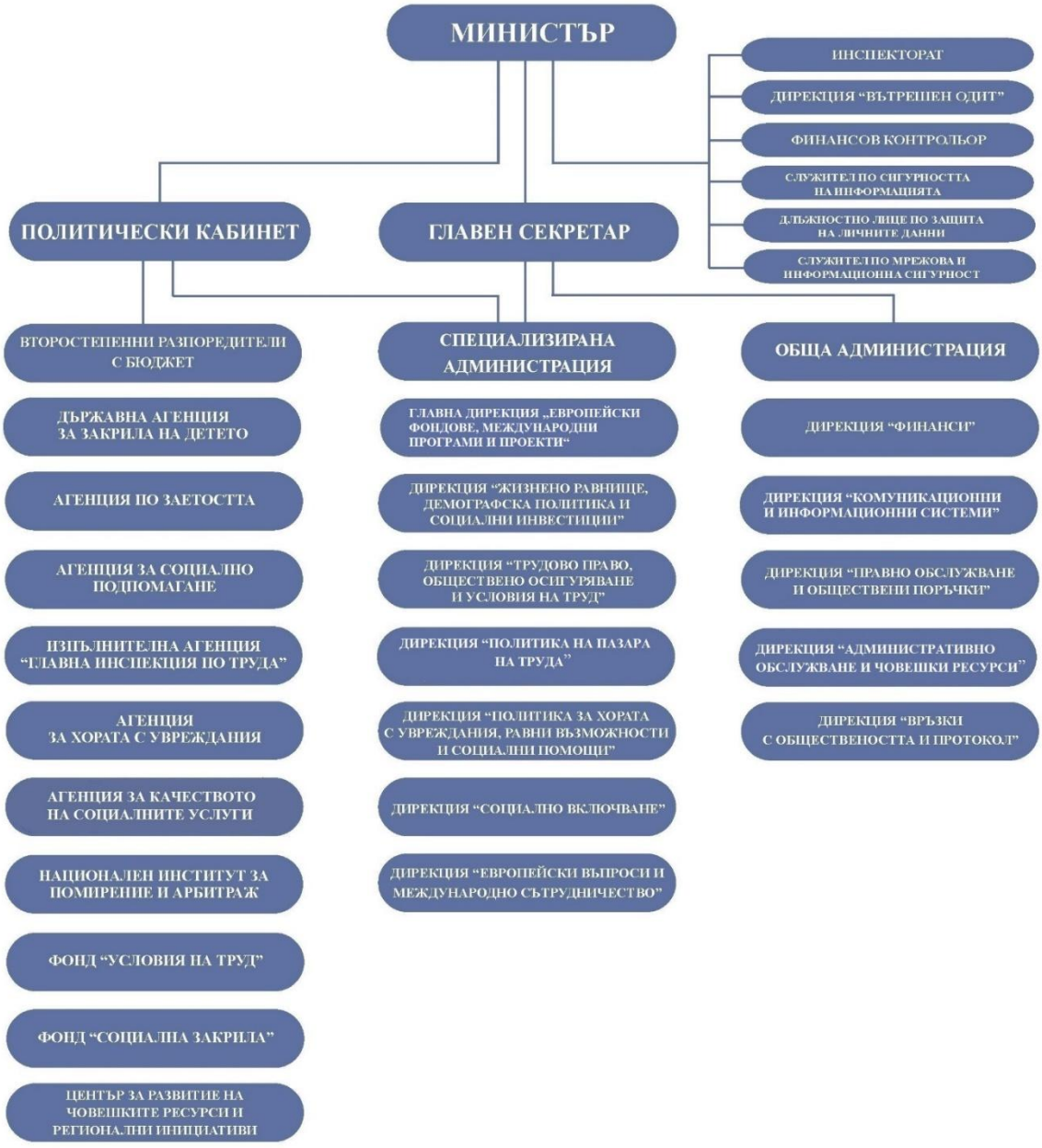
Стратегическият план ще се реализира чрез годишни оперативни планове, а отчетите за тяхното изпълнение са инструментът за мониторинг и актуализация при необходимост на стратегическия документ.

Планът е разработен в изпълнение на чл.5, ал. 1, т. 1 от Вътрешните правила за планиране, мониторинг и отчитане на дейността в МТСП (утв. със заповед №-01-350/17.12.2021 г. на министъра на труда и социалната политика).

Организационната структура на Министерството на труда и социалната политика е уредена съобразно изискванията на Закона за администрацията и утвърдена в Устройствения правилник на МТСП.

Към министъра на труда и социалната политика функционират общо 10 второстепенни разпоредители с бюджет, чрез които се реализират утвърдените политики.

Органиграма на организационната структура на МТСП

II. Мисия

Да създаваме условия за достоен труд, социална сигурност и равни възможности, чрез ефективни политики, достъпни услуги и подкрепа, съобразена с потребностите на хората и в съответствие с променящите се икономически, технологични и демографски условия.

III. Визия

Общество, в което всеки човек има възможност да се реализира, да живее достойно и да участва пълноценно в икономическия и социалния живот на страната.

IV. Ценности и принципи

При изпълнение на своята обществена функция, министерството в дейността си се направлява от следните **ценности и принципи**:

ЦЕННОСТИ:

- Социална солидарност и социална отговорност.
- Равни възможности за всички и недопускане на дискриминация.
- Правото на всички български граждани на:
  - достойно съществуване и пълноценно участие в обществения живот;
  - заетост и достоен труд;
  - продуктивен живот в добро здраве;
  - адекватна социална закрила;
  - лично или чрез свои сдружения свободно да отстояват интересите си;
  - свободно движение и работа в рамките на Европейския съюз.

ПРИНЦИПИ:

- Активна социална политика.
- Приоритетни инвестиции в човешкия капитал.
- Равен достъп, качество, добра насоченост и икономичност чрез прилагане на индивидуален подход при предоставянето на публични услуги.
- Съгласуваност, перспективност, допълняемост и ресурсна обезпеченост на политиките.
- Координираност, ефективност и ефикасност при управлението на процесите.
- Социален диалог, партньорство и сътрудничество с всички заинтересовани страни.
- Изпълнение и зачитане на поетите международно-правни задължения и навременно прилагане на актовете на Европейския съюз в сферата на трудовата и социалната област,
- Законосъобразност, прозрачност, публичност и недопускане на корупция.

V. Области на политиките

- **Структура на политиките съобразно програмния бюджет**

С РМС № 478 от 2026 г. за утвърждаване на класификация на областите на политики/функционалните области и бюджетните програми от компетентността и отговорността на съответния първостепенен разпоредител с бюджет, чийто бюджет се включва в държавния бюджет, МТСП реализира дейности в 6 области на политики:

- **Описание на всяка отделна политика**

Политика в областта на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция

Визия: Създаване на условия за придобиване на доходи и повишена икономическа активност чрез заетост и развитие на умения в съответствие с потребностите на бизнеса.

Политиката в областта на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция е насочена към повишаване качеството на работната сила в контекста на дигитализацията на икономиката и зеления преход и подобряване адаптивността на заетите лица, повишаване предлагането на труд чрез насърчаване икономическата активност на населението, привличане на българи, живеещи в чужбина и насърчаване на заетостта чрез създаване на възможности за интеграция на

неравнопоставените групи на пазара на труда, вкл. лица с увреждания. Действията на политиката са съобразени с изискванията на Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ), Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, правилниците за тяхното прилагане и свързаните с тях нормативни актове. Предвидените действия способстват за реализиране на целите на Програмата за управление на Република България 2026-2030 г., Стратегията по заетостта на Р България (2021-2030 г.) и поетите ангажименти от страната в изпълнение на Плана за изпълнение на Европейския стълб на социалните права; специфичните препоръки на Съвета на ЕС към България; Националната програма за развитие България 2030 г.; Националната стратегия за управление на миграцията и убежището 2025 – 2030 г.; Европейската гаранция за младежта; Препоръката на Съвета на ЕС за интегриране на дълготрайно безработните лица на пазара на труда.

Сред основните проблеми на пазара на труда е високата безработица сред групите в неравностойно положение на пазара на труда като: безработните без квалификация, продължително безработните лица и безработните с основно и по-ниско образование. Наблюдава се и несъответствие между търсенето и предлагането на труд, ниско участие в учене през целия живот, значителни регионални различия по отношение на показателите за икономическа активност, заетост и безработица. Ниското равнище на образование и квалификация, недостигът на умения и неравенствата, свързани със социално-икономическото положение, представляват основни пречки пред развитието на човешкия капитал с потенциални последици върху икономическия растеж. В по-слабо развитите райони остава недостатъчен броят на новоразкриваните работни места.

Дейностите на активната политика целят решаване на основни проблеми и предизвикателства на пазара на труда:

• Значителни неравновесия в търсенето и предлагането на работна сила по отношение на знанията и уменията на търсещите работа лица и по райони. Необходимост от придобиване на нови знания и умения с цел по-бърза адаптация на работната сила към променящия се пазар на труда. Недостатъчно предлагане на труд и недостиг на умения в сектори и професии, които са от ключово значение за зеления и цифровия преход, които създават пречки в прехода към нисковъглеродна и високотехнологична икономика;

• Недостатъчен брой на новоразкритите работни места в по-слабо развитите райони;

• Висок брой на безработните от неравнопоставените групи и на икономически неактивните лица, в т.ч. обезкуражените.

Подпомагането на безработните при търсене на работа, включването в обучение и заетост на най-уязвимите групи от безработни е предпоставка за социалното им включване, възможност да придобиват доходи от труд и осигурителни права, а за държавата се осигуряват постъпления от данъци и осигуровки.

До края на 2030 г. усилията на политиката по заетостта ще бъдат насочени към активиране на неактивните лица и интегрирането им на пазара на труда, съчетано с реализиране на мерки за повишаване качеството на работната сила с фокус върху придобиването на дигитални умения и пригодността й за заемане на нови работни места и интегриране на пазара на труда на безработните лица от неравнопоставените групи. Във връзка с идентифицираните предизвикателства ще се предприемат действия за активиране на неактивните лица, намаляване на престоя без работа на безработните и поддържане на трудовите навици на най-уязвимите групи на пазара на труда. Лицата от неравнопоставените групи ще бъдат включвани в обучения, програми и мерки за заетост, предвидени в плановете им за действие, съобразно профила на лицето, неговите шансове за устройване на работа и търсенето на пазара на труда.

Едновременно с предложенията за трудова реализация лицата от групите в неравностойно положение на пазара на труда ще получават пълния пакет посреднически

услуги, предоставяни в бюрата по труда – за мотивиране за активно поведение и придобиване на умения за търсене, намиране и започване на работа в „Ателиета за търсене на работа“, за устойчивост на заетостта (консултации и менторство след започване на работа), както и за цялостна подкрепа на семейството на безработното лице (семеен трудов консултант).

Ще продължи предоставянето на комплексни услуги за активиране на продължително безработните лица, информиране, консултиране и осигуряване на възможности за включване в обучение и заетост. Основната насока на работа с младите хора ще се определя от техния профил и съобразно ситуацията и търсенето на пазара на труда, като действията с младежите ще продължат да се изпълняват в контекста на Гаранцията за младежта. Активната политика ще се реализира при спазване на принципите за регионализация, развитие на интегрираните услуги, повишаване на ефективността на програмите и мерките на база на резултатите от периодичните оценки на ефектите от тяхното приложение, обвързване на обученията с краткосрочните и дългосрочните прогнози за търсенето на работна сила и усъвършенстване на контрола върху качеството на обученията.

Политиката в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция е съобразена с произтичащите за страната ангажименти от Договора за функциониране на Европейския съюз, целите и тенденциите на ниво ЕС и международните стандарти. Тя цели удовлетворяване на потребностите на пазара на труда от работна сила посредством участие в процесите на формулиране и на вземане на решения в ЕС в областта на свободното движение на работници чрез Работна група 2 „Свободно движение на хора“ към Съвета по европейските въпроси и чрез използване възможностите на Европейския портал за професионална мобилност EURES. Формирането и провеждането на политиката в областта на свободното движение на хора и трудовата миграция ще се осъществява в съответствие с Националната стратегия за управление на миграцията и убежището 2025-2030 г. До края на 2030 г. усилията ще бъдат насочени преди всичко към осигуряване на балансиран прием на чуждестранна работна сила, като се използват възможностите за осъществяване на свободното движение на работници в ЕС и механизмите на трудовата миграция, вкл. посредством участие в процесите на формулиране и вземане на решения в ЕС в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция (чрез Работна група 2 „Свободно движение на хора“ към Съвета по европейските въпроси).

Политиката в областта на свободното движение на работници и трудовата миграция се изпълнява при цялостна координация на всички институции и социални партньори в рамките на европейската координация, както и при необходимото сътрудничество на национално ниво (включително с неправителствения сектор), чрез Националния съвет по трудова миграция и трудова мобилност.

Политика в областта на трудовите отношения

Визия: Успешно функциониращ пазар на труда, основан на адекватна регулация на трудовите отношения, балансирана социалноосигурителна система и ефективен социален диалог.

Страната е изправена пред предизвикателства, които определят средата, в която се реализира политиката в областта на трудовите отношения. Най-сериозните от тях са свързани с макроикономическата среда, демографските проблеми, ограничените ресурси за модернизация на работните процеси в контекста на дигиталните промени и намаляването на обхвата на колективното договаряне. Този спад се дължи на значителна промяна в структурата на пазара на труда, характеризираща се с фрагментация и увеличаване на броя на микро и малките предприятия.“

В областта на трудовите отношения ще се търсят решения за справяне с предизвикателствата, свързани с очакваното нарастване на атипичните форми на заетост и организация на работата, породени от дигитализацията, новите технологии и изкуствения интелект, както и за консолидиране на усилията на правителството и тези на социалните партньори за насърчаване на социалния диалог и колективното договаряне. Предизвикателствата пред дейността за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд са свързани с възникването на нови професионални рискове, в т.ч. психосоциални рискове, както и със защитата на работещите при експозиция на канцерогени, мутагени и химични агенти. Тенденцията към увеличаване на работното време, интензивността на труда и застаряването на работещото население изискват политиката на трудовите отношения да се развива и да осигурява необходимата закрила на труда.

Една от основните области за интервенция е усъвършенстване на трудовото законодателство с цел да се регламентират специфичните права и задължения в нетипичните форми на труд, в т.ч. работата през цифрови трудови платформи, споделянето на работно място и споделянето на работници и служители. В тази връзка ще се работи за модернизиране на трудовите отношения в отговор на съвременните модели на заетост, като се съчетават възможностите за гъвкавост с по-високо качество и сигурност на труда в условията на динамична икономическа и технологична трансформация. Целта е да се гарантират условия за полагане на достоен труд и за повишаване на производителността на труда.

За справяне с предизвикателствата, свързани с динамичните и трудно предвидими промени на пазара на труда, е важно социалният диалог да се развива, включително и колективното договаряне. Социалният диалог е в основата на европейския социален модел, като допринася за постигането на социална конвергенция във възходяща посока, подобряване на условията на труд и намаляване на неравенствата в заплащането. За осигуряване на ефективен социален диалог приоритетно ще се изпълнява Плана за насърчаване на колективното договаряне 2026 – 2030 г., чиято цел е повишаване на обхвата на работещите, ползващи права от колективни трудови договори, в т.ч. чрез по-ефективното уреждане на колективните трудови спорове с приоритет към доброволните способи за уреждането им, актуализиране на реда и условията за установяване наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите, включване в обхвата на договарянето на лицата, наети в нови форми на труд.

Съществена част от дейностите в политиката по трудовите отношения е свързана с подобряването на качеството на дейността по превенция и контрол на здравните рискове в предприятията. В тази връзка и в съответствие с препоръките и заключенията на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси, приети на 10.12.2019 г., както и в изпълнение на новата Стратегическа рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2021-2027 г. и отчитайки приоритетите на Европейския стълб за социални права, ще се изпълнява Националната програма за безопасност и здраве при работа. Дейностите по програмата са насочени към подобряване на здравословните и безопасни условия на труд на всеки работещ и на всяко работно място.

За постигане на максимално ниво на защита на трудовите права на работещите ще се подобрява ефективността и ефикасността на контрола по прилагането на трудовото законодателство. Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда” (ИА ГИТ) ще продължи да прилага мерките за контрол и превенция. През периода приоритетите на инспекционната дейност ще са свързани с контрол на: рискови производства и дейности; на строителни обекти; предприятия със значително влияние върху нивото на трудовия

травматизъм и др. С приоритет ще се изпълняват и ангажиментите за гарантиране на трудовите права на работещите и за противодействие на предизвикателствата, породени от социално-икономическата среда като: масови уволнения, съкращения, работа без трудови договори, неизплащане на възнаграждения и обезщетения, нарушения на законовите изисквания, отнасящи се до работното време, почивките и отпуските и др. Контролните органи на ИА ГИТ ще осъществяват превенция срещу нерегламентираните практики, свързани с недекларирания труд, в т.ч. работа без сключени писмени трудови договори и забавено изплащане на трудово възнаграждение.

В областта на осигурителните отношения с приоритет ще се работи за подобряване и гарантиране на стабилно развитие на системата на обществено осигуряване. Това е необходимо с оглед защитата на социалноосигурителните права на работещите и на пенсионерите и гарантиране на финансовата устойчивост, предвидимост и справедливост на осигурителната система.

България се нарежда сред страните с най-застаряващо население в света, което се отразява пряко върху функционирането и финансовата стабилност на пенсионната система. Тъй като пенсионните доходи са изключително важни, за да се поддържа стандартът на живот на възрастните хора, от съществено значение е предприемането на всички възможни мерки, чрез които трайно да се осигури по-висок доход от пенсии както за настоящите, така и за бъдещите пенсионери. В тази връзка целта е намиране на балансирани и трайни решения с цел повишаване на адекватността на пенсиите и запазване на финансовата устойчивост на пенсионната система.

В международен аспект усилията ще бъдат насочени към подпомагане на българските граждани да упражняват правата си на достъп до социалната сигурност при свободно движение в ЕС, ЕИП и Швейцария. В тази връзка е необходимо да продължи работата по осигуряване на правилното прилагане на национално ниво на актовете на Европейския съюз в областите на координацията на системите за социална сигурност.

За да бъде гарантирано ефективно ползване на права на социална сигурност от всички български граждани, ще продължи процесът на разработване и сключване на двустранни договори за социална сигурност с трети страни, като с приоритет ще се работи за подписването на договори с държавите с най-бързо развиващите се икономики, както и тези, в които традиционно са работили български граждани.

Политика в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете

Визията за развитието на политиката в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете за периода е гарантиране на социална подкрепа на най-уязвимите групи от населението и насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете в различни сфери на обществения живот.

Социално подпомагане

Политиката в областта на социалното подпомагане е насочена към гарантиране на основните жизненоважни потребности на хората, изпаднали в критична ситуация, като се прилага ясен, точен и обективно обоснован механизъм за идентифициране на рисковите групи.

Целта на политиката в областта на социалното подпомагане е да решава по възможно най-добрия начин проблемите на рисковите групи, свързани със задоволяването на основните им жизнени потребности, в рамките на финансовите възможности на държавата, като не допуска установяването и поддържането на трайна зависимост от системата за социално подпомагане.

Гарантирането на адекватни социални плащания е важен елемент на подкрепата за уязвимите групи в обществото. Осигуряването на такава материална подкрепа се

осъществява чрез по-добра целенасоченост на социалните помощи, като се прилага диференциран подход в зависимост от конкретните потребности на подпомаганите лица и семейства.

В периода 15.12.2022 – 02.06.2023 г. бяха направени нормативни промени във всички актове, свързани със социалното подпомагане - ЗСП, ППЗСП и Наредба № 07-5/2008 г. за условията и реда за отпускане на целева помощ за отопление, които обвързват социалните помощи с линията на бедност. Този нов подход регламентира обективни условия за увеличаване на техният размер и регулярна актуализация, както и разширяване на обхвата на правоимащите лица.

През месец март 2026 г. беше приет Закон за допълнение на Закона за социално подпомагане (обн., ДВ, бр. 30 от 27.03.2026 г.), с който се регламентира правото на нова целева помощ по чл. 12а от ЗСП за посрещане на великденските и коледните празници. Тя ще се предоставя ежегодно през месеците март и ноември на 8 уязвими групи, които са в невъзможност да посрещнат празниците. Размерът на целевата помощ ще се определя ежегодно със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година, но не по-малък от предходната година.

За периода до 2030 г. ще продължат усилията за подобряване на функционирането и ефективността на системата за социално подпомагане с първостепенна задача гарантиране на адекватни и устойчиви социални плащания.

Мерките в областта на въздействие „Материална подкрепа за лица и семейства в неравностойно положение“ целят осигуряване на материална подкрепа за лицата и семействата в неравностойно положение. Подкрепата се осъществява посредством помощи, обезщетения, услуги и др., и чрез повишаване на адекватността на таргетираните социални трансфери след обследване на дохода на бенефициентите и прилагане на системен подход, при съобразяване с възможностите на бюджета.

Равнопоставеност на жените и мъжете

България е държава, в която жените и мъжете упражняват своите права, свободно се развиват и реализират във всички сфери на обществения, икономическия и политическия живот, без дискриминация и стереотипи по пол.

Пълноценното разгръщане на потенциала на жените и мъжете, разкриването на „скритите таланти“, преодоляването на сегментацията по пол в различните икономически дейности, ръстът на доходите и премахването на разликите в заплащането и доходите по пол, постигането на по-добро равновесие между личния и професионалния живот, по-балансираното представителство на жените и мъжете във всички сфери и на всички нива, борбата с насилието и защита и подкрепа на жертвите и по голямата удовлетвореност от живота, допринасят за икономическото развитие на страната в едно съвременно демократично общество.

Произтичащите промени, резултат от технологичния прогрес, военния конфликт в Украйна и други предизвикателства, водят до необходимостта от укрепване на равнопоставеността на жените и мъжете във всички области на икономическия, политическия и обществения живот в страната.

Политиката по равнопоставеност на жените и мъжете има хоризонтален, междусекторен характер. Провеждането ѝ изисква наличие на ефективен национален институционален механизъм, който функционира на различни равнища на управление, чрез интегриране на равнопоставеността във всички секторни политики. Функционирането на институционалния механизъм се осъществява съгласно Закона за равнопоставеност на жените и мъжете (ЗРЖМ) и Правилника за устройството, организацията и дейността на Националния съвет по равнопоставеността на жените и мъжете към Министерския съвет.

В съответствие с изискванията на Закона за равнопоставеност на жените и мъжете е разработена Национална стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за периода 2021– 2030 г., приета с РМС № 969/30.12.2020 г. В нея като приоритетни области са идентифицирани: равнопоставеността на жените и мъжете на пазара на труда и равна степен на икономическа независимост; намаляването на разликите по пол в заплащането и доходите; насърчаването на равнопоставеността на жените и мъжете в процесите на вземане на решение; борбата с насилието, както и защитата и подкрепата за жертвите, преодоляването на стереотипите по пол в различни сфери на обществения живот и на сексизма. Стратегията се изпълнява чрез национални планове, в които институциите и организациите залагат мерки от своята компетентност. Плановете се отчитат с годишни доклади, в които се представя информация и данни за изпълнението на планираните дейности и напредъка в провежданата политика, съгласно приоритетните области посочени в Стратегията.

Политика в областта на хората с увреждания

Визия: Осигурени условия и възможности за социално приобщаване на хората с увреждания в Република България във всички сфери на обществения живот чрез целенасочен, последователен и интегриран подход с цел подобряване на качеството на живот и преодоляване на риска от изолация.

Хората с увреждания се ползват от особената грижа на държавата и обществото. В тази връзка усилията за напредък в политиката за правата на хората с увреждания ще продължат да се развиват в съответствие с действащата нормативна уредба и изискванията на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, както и при спазване на приоритетите на релевантните стратегически документи.

Прилагането на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, като част от вътрешното право на страната, изисква наличието и спазването на ясни планове за изпълнение на поетите задължения и е свързано с утвърждаване на добра координация и ползотворен диалог между всички заинтересовани страни за подобряване положението на хората с увреждания. Отчитайки комплексния и многостранен характер на мерките за гарантиране на правата на хората с увреждания, политиката в тази област е насочена към прилагане в дългосрочен план на интегриран подход, основаващ се на принципа за хоризонтално въздействие, който обединява ресурсите от различни политики. Водещите предизвикателства пред хоризонталната политика за правата на хората с увреждания са свързани с недостатъчното припознаване на ангажиментите по реализиране на политиката от всички отговорни институции. Затова продължават усилията за постигане на ефективен координационен механизъм за преодоляване на социалното изключване и предизвикателствата пред хората с увредения чрез прилагане на мейнстрийминг подхода.

С хоризонт до 2030 г. провежданата политика за правата на хората с увреждания в МТСП поставя основен фокус върху създаването на условия и възможности за социално приобщаване и предоставяне на целенасочени подкрепящи и насърчителни мерки на уязвимите групи от хора с увреждания, имащи благоприятно въздействие върху качеството на живот и превенция от социалното изключване.

За периода 2026-2030 г. ще продължи изпълнението на Националната стратегия за хората с увреждания 2021-2030 г., разработена в съответствие с Националната програма за развитие България 2030. Изпълнението на мерките по основните стратегически приоритети и цели се конкретизира в двугодишни планове за действие и доклади за изпълнението им, които застъпват периода на настоящия план. Необходимите средства за изпълнение на Стратегията ще се осигуряват в рамките на разчетените разходи за реализация на съответните секторни политики, заложени чрез бюджетите за съответната

година на отговорните институции и организации за изпълнение на предвидените дейности, включително чрез национални програми, проекти, финансирани от европейски фондове, международни програми и проекти, както и чрез спонсорство, дарения и други източници.

Ще продължи работата за подобряване на модела, при който хората с увреждания в максимално възможна степен са подпомогнати чрез предоставянето на адекватна подкрепа, рационален и ефективен инструментариум от мерки за социално приобщаване, вкл. чрез прилагане на утвърдените международни стандарти.

Основна пречка пред хората с увреждания за участие на пазара на труда или в образователната система е липсата на достъпност и мобилност. В тази връзка стимулиращ и необходим фактор за развитие на иновативни и качествени услуги и дългосрочното им предоставяне е внедряването на адекватни подходи за осигуряване на възможности за гъвкави форми на заетост, на приобщаваща образователна среда, достъпна среда, в т.ч. мобилност, информираност и др.

В изпълнение на Решение № 517 на Министерския съвет от 30 юли 2025 г. е създадено Национално звено за контакт, което да улесни диалога между Република България и Европейската комисия относно правилното транспониране и прилагане на Директива (ЕС) 2024/2841 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2024 г. за установяване на европейска карта за хора с увреждания и на европейската карта за паркиране за хора с увреждания и на Директива (ЕС) 2024/2842 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2024 г. за разширяване на приложното поле на Директива (ЕС) 2024/2841 по отношение на граждани на трети държави, законно пребиваващи в държава членка.

Политика в областта на социалното включване

Визия: Подобрено качество на живот на уязвимите групи чрез развитие на достъпни и качествени социални услуги и повишено благосъстояние на децата и техните семейства.

Визията за развитие на политиката за насърчаване на социалното включване за периода 2026-2030 г. е свързана с подобряване на целенасочеността на мерките и прилагане на интегриран подход, тъй като е многосекторна политика, реализирана не само от Министерство на труда и социалната политика (МТСП), но и от други министерства и институции, включително и от местните и регионални власти. За постигане на целите на политиката за насърчаване на социалното включване се прилагат редица законодателни мерки и се изпълняват стратегически документи и планове, приети на национално ниво, сред които Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване (НСНБНСВ) 2030 (приета с Решение № 976 на Министерския съвет от 31.12.2020 г., изменена и допълнена с Решение № 368 на Министерския съвет от 02.06.2022 г.). Стратегията посочва визията, целите, приоритетните направления и мерките за развитие в тази област в България до 2030 г. Ключовите приоритети на политиката за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване са: устойчива интеграция на пазара на труда на неактивни и безработни лица, в т.ч. продължително безработни; равен достъп до качествено предучилищно и училищно образование; равен и ефективен достъп до качествено здравеопазване; достъпни и качествени социални и интегрирани услуги и интегрирана подкрепа; ефективна и целенасочена финансова и материална подкрепа на нуждаещите се; осигурена достъпност на средата – физическа, архитектурна, институционална, информационна и достъпност на транспорта и транспортните услуги; подобрени жилищни условия на уязвими групи и подкрепа на бездомните; работа в партньорство и прилагане на иновативни подходи при провеждане на интегрирани политики за социално

включване и социални иновации. Планирането и изпълнението на конкретните мерки по отделните приоритети се реализира от различни ведомства и институции, в рамките на различни бюджетни програми, включително и с подкрепата на Европейските фондове. Изпълнението на приоритетите и мерките на Стратегията се реализира чрез приемане на двугодишни планове за действие, както и отчети към тях.

В изпълнение на Плана за действие за прилагане на Европейския стълб на социалните права и европейската цел за намаляване на бедността до 2030 г. е приета Национална цел за намаляване на броя на лицата в риск от бедност или социално изключване до 2030 г. със 787 000 души и специфична подцел за намаляване на броя на децата под 18 години в риск от бедност или социално изключване със 196 750 лица (25% от общата национална цел). Политиката в областта на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция, политиката в областта на трудовите отношения, политиката в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете, политиката в областта на хората с увреждания, политиката в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции също имат принос към изпълнението на общите цели и приоритети на политиката за насърчаване на социалното включване.

Като ключова инициатива за намаляване на бедността сред децата и насърчаване на тяхното социално включване ще продължи да се изпълнява приетият през 2022 г. План за действие в изпълнение на Препоръка (ЕС) 2021/1004 на Съвета за създаване на Европейска гаранция за детето (2030). Планът обединява широк кръг от мерки за осигуряване на комплексни грижи и закрила на децата и цялостна подкрепа на семействата с деца в ключови за децата и семействата области – ранно детско развитие, образование, здравеопазване, здравословно хранене, жилищно настаняване и др. За изпълнението на Европейската гаранция за детето (ЕГД), освен от държавния бюджет, се осигурява сериозна финансова подкрепа и от Европейския социален фонд+. В изпълнение на Плана за действие се реализира вторият двугодишен оперативен план за периода 2025-2026 г., като след изтичане на този период ще бъде изготвен доклад за изпълнението му, както и разработени следващите оперативни планове за периода 2027-2028 г. и 2029-2030 г. Също така, в изпълнение на Препоръка (ЕС) 2021/1004 на Съвета за създаване на Европейска гаранция за детето (2030) през 2026 г. е разработен втори доклад за изпълнението на Препоръката на Съвета, като последващият ще бъде разработен през 2028 г. Оперативните планове и двугодишните доклади се разработват от Постоянната експертна работна група за подпомагане на координацията и мониторинга на изпълнението на Плана за действие в изпълнение на Препоръка (ЕС) 2021/1004 на Съвета за създаване на Европейска гаранция за детето (2030) и се одобряват от Междуведомствената работна група за управление и координация на процеса по изпълнение на Плана за действие по ЕГД.

Сред основните инструменти на политиката за насърчаване на социалното включване ще продължат да бъдат социалните услуги. Чрез Закона за социалните услуги (ЗСУ) се цели да се подобрят механизмите за планиране, финансиране, контрол и мониторинг на услугите, както и да се повиши тяхното качество, ефективност и устойчивост. Приети са всички подзаконови нормативни актове, свързани с прилагането на ЗСУ, както и Националната карта на социалните услуги (приета с РМС № 574 от 08.08.2024 г.). Националната карта на социалните услуги се базира на извършените от общините анализи относно потребностите от социални услуги на общинско и областно ниво, които се финансират от държавния бюджет и на разработените на тяхна основа предложения за планирането на социалните услуги на общинско и областно ниво. С ПМС № 94 от 27.07.2026 г. са приети промени в Наредбата за качеството на социалните услуги (НКСУ). Измененията са продиктувани основно от контролната дейност на

Агенцията за качеството на социалните услуги. Направени са и промени в стандартите и критериите за качество, регламентирани в приложенията на НКСУ. Промените поставят акцент върху правата на потребителите, индивидуалния подход, ефективността на подкрепата, изискванията към ръководителите на услугите, както и върху процесите, свързани с контрола на социалните услуги. Регламентират се различни типове резидентна грижа за пълнолетни лица с увреждания, което ще позволи по-доброто организиране и финансиране на услугите. Облекчава се достъпът за лица с деменция до резидентна и дневна грижа въз основа на медицински протокол до получаване на ТЕЛК или НЕЛК.

Планира се разработване на стандарти за финансиране на социалните услуги от държавния бюджет по чл. 45, ал. 1 от ЗСУ. Очаква се въвеждането им да има положително въздействие върху качеството на социалните услуги и върху финансовата им ефективност, както и да създаде устойчива рамка за финансиране, адекватна на съвременните социални предизвикателства. След приемането на финансовите стандарти ще бъдат определени и такси за ползване на социалните услуги съгласно изискванията на чл. 46 от ЗСУ. Планира се и реорганизирането на сегашните форми на услуги в съответствие с чл. 15 от ЗСУ.

За реализация на приоритета в социалната политика за деинституционализация на грижата за хората с увреждания и възрастните хора, в процес на изпълнение е Планът за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа. Ключовите мерки, предвидени за реализация по плана, са насочени към: осигуряване на подкрепа в домашна среда на лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижа; развитие на качествени и достъпни социални и интегрирани здравно-социални услуги, закриване на 41 дома за хора с увреждания и реформиране на домовете за стари хора; повишаване на ефективността на системата за дългосрочна грижа; изграждане на необходимата инфраструктура за предоставяне на услугите. Процесът на деинституционализация на грижата за хората с увреждания и възрастните хора е законово гарантиран чрез ЗСУ, в който е предвидено съществуващите специализирани институции за хора с увреждания да се закрият до 1 януари 2035 г., а домовете за стари хора да се реформират, за да отговорят на стандартите за качество, регламентирани в Наредбата за качеството на социалните услуги. За проследяване на напредъка на процеса на реформата се изготвят ежегодни доклади, одобрявани от Междуведомствената работна група на високо ниво за управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания. Като част от визията за политиката е разработването на План за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа за периода 2028-2035 г.

В резултат от предприетата реформа със средства по Националния план за възстановяване и устойчивост (инвестицията е в размер на 385 млн. евро) са реформирани всички 82 дома за стари хора, делегирани от държавата дейности, в съответствие с приложимите стандарти за качество на резидентната грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст, определени в Наредбата за качеството на социалните услуги. В рамките на НПВУ се създават и нови резидентни услуги за над 2000 хора с увреждания. Реализирането на тези услуги ще подкрепи процеса на закриване на 41 дома за хора с увреждания. За всички новосъздадени услуги е предвидено да се осигури устойчивост от държавния бюджет след приключване на проектното финансиране. От друга страна, с инвестиции за 39,7 млн. евро по REPowerEU се повиши енергийната ефективност и се намали енергийната зависимост на съществуващи социални услуги чрез инсталиране на фотоволтаични централи за собствено потребление в над 500 социални услуги, делегирана от държавата дейност и доставка на 250 електрически

лекотоварни превозни средства и свързани зарядни станции на общини, предоставящи държавно делегирани социални услуги.

Националният съвет по въпросите на социалното включване към Министерския съвет има водеща роля за осъществяване на координация и сътрудничество при разработване, изпълнение и наблюдение на политиката за насърчаване на социалното включване. Неговата широка представителност отразява комплексния и хоризонтален характер на тази политика. Всички ключови стратегически и програмни документи в областта на политиката за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване се разглеждат и одобряват от Националния съвет.

Съществена част от политиката за социално включване е и предоставянето на материална подкрепа за семействата с деца и семействата, които полагат грижи за деца в риск. Визията за развитие на политиката е свързана с осигуряване на грижа в семейна или близка до семейната среда за всяко дете. Работата по случаи на превенция на изоставянето, реинтеграция, при настаняване на деца в семейства на роднини или близки или в приемни семейства, е финансово подкрепена чрез предоставяне на помощи и средства по реда на Закона за закрила на детето.

Важна част от подкрепата за децата и семействата е и предоставянето на семейни помощи по реда на Закона за семейни помощи за деца с цел подпомагане на семействата при отглеждането на децата в семейна среда, включително и чрез интегриране на семейните помощи с останалите мерки за подкрепа на семейството. По този начин пряко се защитават едни от основните права на детето, гарантирани от Конвенцията на ООН за правата на детето. В тази връзка, визията на МТСП е по-добра целенасоченост и ефективност на семейните помощи и същевременно – осигуряване на подкрепа за повече семейства. За осигуряване на подкрепа на семействата с деца, и особено на децата в риск, ще продължат да се предоставят социални услуги, финансирани със средства от държавния бюджет.

Подобряването на осиновителните процедури и на мерките за подкрепа на децата, кандидатите за осиновители и осиновителите през целия процес, също е във фокуса на провежданите от МТСП политики. Продължава изпълнението на проект BG05SFPR002-2.011-0001 „Създаване на Национална електронна информационна система за пълно осиновяване“, с финансиране по Програма „Развитие на човешките ресурси“ (ПРЧР) 2021-2027. Целта на проекта е да се подкрепи процеса на осиновяване при условията на пълно осиновяване чрез изпълнение на дейността за създаване на Националната електронна информационна система за пълно осиновяване, в това число и чрез създаване на Електронна платформа за кандидатстване за осиновяване на деца при условията на пълно осиновяване, която е неразделна част от Националната електронна информационна система за пълно осиновяване.

В началото на 2026 г. стартира проект BG05SFPR002-2.013-0001 „Подобряване на взаимодействието при изпълнение на всички дейности на Европейската гаранция за детето“ по ПРЧР 2021-2027. Конкретен бенефициент е МТСП, а партньор – Националният статистически институт (НСИ). Проектът има за цел да укрепи капацитета и междусекторната координация при реализирането на дейности на регионално и местно ниво, свързани с изпълнението на Европейската гаранция за детето. Сред ключовите дейности по проекта, които са в процес на изпълнение, са дефиниране на понятието „екстремна бедност” и картографиране на децата, живеещи в екстремна бедност. С дефиницията и последващото картографиране се цели да бъдат обхванати многоизмерните аспекти на бедността сред децата – не само икономически, но и достъп до образование, здравеопазване, жилище и др.

Посочените стратегически приоритети са в съответствие с Програмата за управление на Република България за периода 2026-2030 г., Националната програма за

развитие България 2030, Актуализираната бюджетна прогноза за периода 2027-2028 г., както и със секторните стратегически документи в областта на гарантиране на правата на децата и за осигуряване на равен достъп до качествени социални услуги и деинституционализация.

Като основни предизвикателства пред политиката за насърчаване на социалното включване като многосекторна политика, реализирана не само от МТСП, се открояват недостатъчното припознаване на ангажиментите по изпълнението ѝ от всички отговорни институции, както и координацията между тях. Тези предизвикателства могат да бъдат преодолени чрез по-добра и ефективна комуникация, по-добро разпределение на отговорностите между отделните институции, както и споделено виждане за необходимостта от съвместно постигане на приоритетите на политиката.

Политика в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции

Визията в областта на жизненото равнище и доходите на българските граждани е те да се формират прозрачно, справедливо, насърчаващо и в съответствие с икономическото развитие, като в дългосрочен план се цели доходите да се доближават до средните за държавите-членки на ЕС.

Политиката в областта на жизненото равнище е част от социалната политика на правителството и нейното изпълнение в средносрочен план е сред ключовите му приоритети. Създаването на съвременни мерки, които са хармонизирани с прилаганите политики на Европейския съюз води до намаляване на неравенството и бедността сред работещите, постигането на социална кохезия и създаването на условия за пълноценен и продуктивен живот за всички социални групи от населението. С цел намаляване на неравенствата и постигане на достойни доходи за запазване и подобряване на жизненото равнище ще се провежда политика, основана на обективни принципи и активен диалог със социалните партньори, като се отчитат в оптимална степен социално-икономически показатели и национално измерими данни.

Предизвикателствата по отношение на политиката по доходите и жизненото равнище са свързани предимно с несигурността по отношение на икономическа среда във връзка с последиците от инфлационните процеси в страната и нестабилната международна обстановка.

В отговор на социално-икономическите предизвикателства и в съответствие с провежданите политики за борба с бедността ежегодно ще бъдат актуализирани размерите на минималната работна заплата и на линията на бедност за страната, което следва да окаже положителен ефект върху реалните доходи и съответно върху покупателната способност на работниците, както и върху мерките за социална защита.

Визията за демографската политика е постигане на високообразовано, креативно и солидарно общество с високо качество на човешкия капитал. Хората са най-важният и ценен ресурс с тяхното здравословно състояние, образованост, квалификация, способности и умения.

България е изправена пред сериозни демографски предизвикателства, които през последните десетилетия се характеризират с умерено ниска раждаемост, интензивни миграционни процеси и застаряване на населението. Тези процеси са съпроводени и от дълбоки териториални диспропорции, изразяващи се в обезлюдяване на селските райони и силна концентрация на населението в големите градски центрове.

Въпреки тези трайни тенденции, през последните години се отчитат и редица положителни сигнали. Коефициентът на тотална раждаемост в България отбеляза ръст,

като според официалните данни страната ни постигна най-високото му равнище в Европейския съюз. Същевременно се наблюдава обръщане на миграционното салдо в положителна посока, а показателите за развитие на човешкия капитал бележат видим напредък. Независимо от тези окуражаващи данни, демографският натиск остава сериозен фактор за дългосрочното развитие на страната ни.

Настоящите демографски дисбаланси представляват пряко предизвикателство пред макрофискалната стабилност и устойчивостта на всички ключови системи. Те оказват директно влияние върху пазара на труда, пенсионното и здравното осигуряване, социалното подпомагане, дългосрочните грижи и образователната инфраструктура.

Решаването на демографските предизвикателства, пред които е изправена страната ни, изисква прилагане на широк набор от действия в множество сектори.

За периода до 2030 г. Министерството на труда и социалната политика ще положи усилия за минимизиране на негативните ефекти на демографските тенденции чрез предоставяне на възможности за подобряване на междусекторната координация на демографската политика чрез развиване на ефективен координационен механизъм с участието на държавните институции, социалните партньори и научната общност.

Стратегическата рамка на България по отношение на демографската трансформация според действащата демографска стратегия включва мерки за адаптиране към демографските промени в сектори като заетост, социално подпомагане, социално включване, образование, здравеопазване и регионално развитие. Политиката се осъществява чрез координационен механизъм, в рамките на който МТСП организира, координира и участва в разработването на годишни национални планове и отчети за демографско развитие; координира участието на страната в европейски демографски инициативи, отговаря за текущото отразяване на нови насоки за развитие на демографската политика, предложени от страна на институции на Европейския съюз и от авторитетни международни центрове и институти с компетенции в областта на демографското развитие на населението.

В подкрепа на дейностите за посрещане на регионалните демографски предизвикателства се реализира проект по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR002-1.020 „Усъвършенстване на политиката в отговор на демографските промени“ по ПРЧР 2021-2027 г. Проектът цели да се разработят инструменти за изготвяне на ефективни мерки на регионално ниво, свързани с демографската политика. Предвидено е и провеждане на обучения за укрепване на административния капацитет както на служители в институции и администрации, така и на представителите в Междуведомствената работна група по демографски въпроси към министъра на труда и социалната политика, които са основна част от координационния механизъм за изпълнение на демографската политика.

Визията в областта на социалната и солидарна икономика и корпоративната социална отговорност е Република България да разполага с устойчива и разпознаваема екосистема на социалната и солидарна икономика и създава благоприятни условия за корпоративна социална отговорност, в които икономическата дейност създава измерима социална стойност с нарастващ обем на социалните инвестиции, качествена заетост и възможности за социално включване, а отговорният бизнес допринася за устойчивото и приобщаващо развитие на обществото.

Социалната и солидарна икономика се развива чрез изграждане и задълбочаване на взаимодействието и сътрудничеството между нейните субекти, конвенционалния бизнес, гражданите, органите на централната и местна власт и други заинтересовани страни, като постепенно укрепва своята икономическа устойчивост и принос към обществото. Социалната икономика и социалното предприемачество са израз на

социалната ангажираност на държавата за стимулиране на предприемаческата активност на лица от уязвими групи. Политиката в тази област се осъществява в подкрепа на цифровия, социалния и зеления преход, с принос за икономическата устойчивост на страната и социалната приобщеност на гражданите.

Работодателите, органите на публичната администрация и гражданските организации все по-активно въвеждат и прилагат принципите на корпоративната социална отговорност, като развиват и разширяват устойчиви и социалноотговорни модели на управление. Процесът се утвърждава като положителна тенденция и продължава да се насърчава чрез последователни действия за задълбочаване на ангажираността и прилагането на принципите на корпоративната социална отговорност. Потребителите, от своя страна, допринасят за утвърждаването на тези модели чрез подкрепата си за социално отговорния бизнес и предприятията, които интегрират иновативни, устойчиви и етични управленски практики.

Реализирането на дейности в областта на корпоративната социална отговорност в партньорство със заинтересованите страни от бизнеса, публичния и гражданския сектор създава значими ползи както за предприятията, така и за обществото. То допринася за по-ефективното управление на риска, оптимизирането на разходите, подобряването на достъпа до капитал, укрепването на отношенията с клиентите и партньорите, развитието и задържането на човешките ресурси и повишаването на капацитета за иновации. Наред с икономическите ползи корпоративната социална отговорност утвърждава принципите на устойчивост, солидарност и социална ангажираност и подпомага изграждането на по-сплотено, отговорно и устойчиво общество.

Приоритетите в областта на социалната икономика и корпоративната социална отговорност се реализират в изпълнение на Националната концепция за социална икономика, Закона за предприятията на социалната и солидарна икономика, както и в изпълнение на Рамковата политика за насърчаване развитието на корпоративна социална отговорност и устойчивост 2025-2027 г. След изтичане на крайния срок на изпълнение на рамковия документ ще бъде направен анализ и отчет, последвани от разработване на стратегически документ за следващ средносрочен период. В рамките на политиката социалната и солидарна икономика се разглежда като екосистема от стопански субекти, публични институции, социални партньори, организации на гражданското общество, образователни и научни структури, финансови посредници и потребители. Общият фокус на екосистемата е съчетаването на икономическа жизнеспособност със социална стойност, социално включване и устойчиво развитие чрез партньорство между всички заинтересовани страни.

Социалните предприятия създават продукти и услуги в конкурентна среда и едновременно с това осигуряват трудова реализация, обучение, подкрепена заетост и възможности за самостоятелен живот на хора, които срещат трайни затруднения на пазара на труда. Чрез тази дейност се намаляват социалните и териториалните неравенства, активират се местни ресурси и се допълва обхватът на публичните услуги.

Секторът постепенно укрепва своята икономическа устойчивост чрез предприемане на последователни стъпки за намаляване на зависимостта от краткосрочно проектно финансиране и за увеличаване на собствените приходи. Това изисква достъп до обществени и частни пазари, оборотно и инвестиционно финансиране, управленски и цифрови умения, разпознаваемост на продуктите, партньорства с конвенционалния бизнес и възможност социалните предприятия да участват в устойчиви вериги за доставки.

Политиката по социална и солидарна икономика има ясно териториално измерение. В малките населени места и районите с ограничена икономическа активност социалните предприятия могат да поддържат работни места и услуги, да развиват местни

производства, устойчиви модели на използване на ресурсите и да задържат човешки капитал. Регионалният подход следва да отчита различията в демографската структура, пазара на труда, транспортната и цифровата свързаност и капацитета на общините и местните организации.

До 2030 г. основният фокус следва да бъде върху надграждането и разширяването на вече изградената екосистема на социалната и солидарната икономика чрез развитие на съществуващите механизми и въвеждане на нови инструменти и услуги. Това включва развитие на социалните иновации, създаване на Национален компетентностен център за социални иновации, укрепване на регионалните структури и партньорства, разширяване на достъпа до пазари и финансиране, развитие на цифровите решения и усъвършенстване на системите за измерване на икономическото и социалното въздействие.

Участие в процесите на вземане на решение в ЕС и международни организации. Реализиране на европейските политики и активно участие в развитието на правото на ЕС. Развитие на международно и двустранно сътрудничество и реализиране на международно-правните стандарти в трудовата и социалната област. Активно участие във връзка с присъединяването на България към ОИСР

Визия: Просперииращо и социално отговорно общество, в което има място за всеки, като той има реален и справедлив шанс да успее и да води достоен живот.

Дейностите по отстояване на българските национални интереси в международен план, издигане на авторитета на МТСП и засилване на влиянието на страната в регионален, европейски и световен мащаб ще гарантира благоприятни външни условия за развитието на България. В активен диалог със социални партньори, представители на гражданското общество и всички заинтересовани страни, спазвайки принципите на европейския социален модел и международните трудови и социални стандарти, ще работим за формулиране и защитаване на позициите и интересите на Република България във връзка с участието ѝ в работата на институции, ръководни органи, работни групи, комитети и експертни групи към тях и във форуми на Съвета на Европейския съюз, Европейската комисия, и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

Въвеждането във вътрешното право на нови актове на ЕС в областта на заетостта и социалната политика и международни трудови и социални стандарти, както и мониторинга на тяхното приложение, ще допринесе както за изпълнение на мисията на МТСП като цяло, така и за позитивния ефект от реализирането на съответните политики.

Членството на България в ОИСР ще предостави възможност за участие в дейността на работни органи и програми на Организацията, които имат пряко отношение към компетентността на МТСП, което ще позволи страната ни да участва в тези платформи за сътрудничество и обсъждане, за обмен на знания и добри практики по различни политики в социалната сфера: заетост и умения; социално предприемачество и социалната икономика; равнопоставеност на жените и мъжете; създаване на възможности за хората в неравностойно положение; насърчаване на приобщаването и намаляване на неравенствата, и др.

В международен аспект основната дейност ще бъде насочена към координиране на участието на Република България в международни организации и международни инициативи в областите от компетентност на министерството и произтичащите от това задължения. Това включва осъществяване на ратификационната политика на Република България в областта на труда и социалната политика, изпълняване на задълженията на правителството във връзка с контролния механизъм на МОТ и СЕ, разработване на проекти на международни договори за двустранно сътрудничество в социално-трудовата сфера със сродни министерства в чужбина и извършване на необходимите предварителни процедури, свързани с тяхното подписване.

Ефективно и ефикасно използване на средствата от Фондовете на Европейския съюз в подкрепа на политиките в социалната сфера

Европейските структурни и инвестиционни фондове, и по-специално Европейският социален фонд + (ЕСФ+), представляват ключов инструмент за реализацията на националните приоритети в областта на заетостта и социалното включване. Чрез финансираната със средства от ЕСФ + Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г. (ПРЧР) Министерство на труда и социалната политика изпълнява последователна политика, насочена към подобряване на условията на труд, разширяване на достъпа до качествени услуги и укрепване на социалната кохезия.

В рамките на програмен период 2021–2027 г. чрез ПРЧР, е осигурено финансиране над 1,9 млрд. евро. Този ресурс е насочен към преодоляване на ключови предизвикателства на пазара на труда – недостиг на квалифицирана работна сила, нужда от актуални умения, задържането и активирането на неактивни лица, както и насърчаване на заетостта сред уязвими групи. Мерките, подкрепени чрез ЕСФ+, имат съществен принос към инициативата „Съюз на уменията“**,** която цели да преодолее недостига на компетенции в Европейския съюз. Чрез инвестиции в учене през целия живот фондът дава възможност на работниците да придобиват нови и търсени умения, особено в областта на цифровите технологии и зелената трансформация.

На национално ниво ПРЧР има важна роля за укрепване на активните интеграционни политики и разширяване на възможностите за социално включване. Подкрепят се комплексни програми, насочени към хора в риск от бедност, продължителна безработица или социална изолация, включително хора с увреждания, младежи, роми и други уязвими групи.

Социалният фонд за климата е механизъм на Европейския съюз, създаден, за да подпомага домакинства и малки предприятия, които са най-силно засегнати от разходите, свързани с прехода към по-чиста икономика. Фондът ще финансира мерки като енергийно обновяване на жилища, по-достъпен обществен транспорт, използване на по-чисти технологии и временна пряка финансова подкрепа за уязвими домакинства. Той е свързан с разширяването на системата за търговия с емисии (ETS2) към сградите и пътния транспорт и има за цел да смекчи социалните последици от този преход. Министерство на труда и социалната политика е отговорно за разработването на 6 мерки и една реформа от българския национален социален план за климата.

VI. Анализ на външната и вътрешната среда – PESTLE и SWOT на политиките и администрацията

Реализирането на политиките е в пряка зависимост от протичащите международни процеси (глобални икономически тенденции, кризи, военни конфликти, миграционен натиск и т.н.), равнището на доходите, икономическата активност, демографските и социално-икономическите процеси, както в България, така и в другите страни от ЕС. В тази връзка факторите, които могат да окажат въздействие върху реализацията и обхвата на политиките на МТСП, са свързани с икономическото развитие; равнището на безработица; размера на месечната минимална работна заплата за страната; размера на линията на бедност за страната; равнището на раждаемост; чести

промени в приоритетните направления на политиките; бързото развитие на технологиите и свързаната с това необходимост от въвеждане в практиката на информационните и комуникационни средства и др.

PESTLE анализ

Политически фактори
• Политически решения, които да се отразят негативно върху политиките по осигуряване на човешки, финансови, информационни, материални и други ресурси; • Промяна в политическата среда или политически решения , които да окажат в въздействие/да се отразят негагивно върху приоритетите на провежданите политики; • Недостатъчна ангажираност на отговорните национални и териториални органи на изпълнителната власт да изпълняват възложените им функции в областта на политиките за хората с увреждания, социалното подпомагане, равнопоставеността на жените и мъжете, реформата в сектора на социалните услуги, корпоративната социална отговорност; • Нови регулации и правила, приети в европейски контекст, имащи отношение към политиките, изпълнявани от МТСП.
Икономически фактори
• Неблагоприятни икономически процеси, които биха се отразили върху прилаганите политики; • Увеличени разходи за отбрана и сигурност; • Промени в макроикономическите показатели, нов етап от икономическия цикъл и спад в икономическия растеж, което да доведе до влошаване на икономическата обстановка и стабилността на публичните финанси, в частност и на осигурителните фондове; • Риск от закриване на работни места със съответното влияние върху определени професии, отрасли и региони; • Регионални различия, водещи до неравномерно развитие на пазара на труда; • Наличие и достъпност на финансова подкрепа за лицата и предприятията по ЕСФ+; • Промени в икономическото състояние на предприятията с възможен риск от повишаване на сивата икономика и сериозно ограничаване на ресурсите на малките и микропредприятията; • Общото равнище на доходите на населението върху мерките, свързани с провеждане на политиките за хората с увреждания, социалното подпомагане и социалното включване; • Очаквано нарастване съобразно ежегодно определената линия на бедност на финансовият ресурс за обезпечаване изпълнението на политиката за социално подпомагане; • Създаване на условия за ръст на минималната работна заплата, което има пряко отражение върху сектора на социалните услуги; • Създаване на условия за ръст на икономическата активност; • Ръст на доходите.
Социални фактори
• Демографски процеси, свързани с намаляване и застаряване на населението и регионални диспропорции във възрастовата му структура с необходимост от осигуряване на повече услуги и форми за подкрепа в населени места с преобладаващо население в надтрудоспособна възраст; • Влияние на външни миграционни процеси и нагласи върху всички политики;

- Негативни тенденции по отношение на професионално-квалификационното равнище на работната сила;
- Застаряване на работещото население и ограничаване предлагането на труд;
- Нови тенденции в заетостта, атипични форми на заетост, включително работа от разстояние;
- Промени, свързани с работното място и възникването на нови професионални рискове;
- Поява на нови професии на пазара на труда и отпадане на други, водещи до увеличаване на несъответствията между предлаганите от работната сила и търсените от работодателите знания и умения на пазара на труда, което поражда недостиг на работна сила в някои сектори на икономиката;
- Липса на доверие сред обществото по отношение на политиката в областта на социалното осигуряване;
- Липса на диалог между структурите на изпълнителната власт и заинтересованите страни при разработването на механизми и програми за подкрепа на социалното предприемачество в общини, с равнище на безработица, равно или по-високо от средното за страната.
- Квалификация на кадрите в сферата на социалните услуги и закрилата на детето, и неблагоприятни тенденции по отношение на професионално-квалификационното равнище на работната сила;
- Липса на достатъчна информираност по отношение на финансовите възможности, произтичащи от публичните ресурси за провеждане на политиките за хората с увреждания и социалното подпомагане.

Технологични фактори

- Навлизане на новите технологии, изкуствения интелект и дигитализацията оказват значително влияние върху качеството и характера на труда и трудовите отношения;
- Електронно управление на процесите на обслужването на граждани и комуникацията между институциите;
- Навлизането на технологиите създават условия за подобряване на достъпа на гражданите до предоставяните услуги и са в подкрепа на уязвимите лица;
- Навлизане на иновации и съвременни технологии във всички дейности и процеси, вкл. предоставянето на услуги и извършване на контролни дейности;
- Наличие и достъпност на информационни и комуникационни технологии за хора със специфични потребности на пазара на труда;
- Използването на ИКТ създава условия за лесен обмена на данни и информация в социалната сфера;
- Навлизането на нови технологии и дигитализацията на трудовите процеси могат да доведат до повишаване на интереса на икономическите субекти към инвестиране в дейности, които подкрепят партньорствата между социалния и конвенционален бизнес.

Законодателни

- Законодателни промени, свързани с провеждани реформи в различни сектори с влияние върху социалната област;
- Промени в националното законодателство, които имат въздействие върху областите на политики на министерството;
- Чести промени в нормативната уредба, регламентираща управлението на средствата от ЕС, които могат да окажат влияние върху достъпността и ефективното им усвояване;

• Промени в законодателството, отразяващи се на възможностите за реализиране на дейности, свързани с корпоративната социална отговорност от страна на икономическите субекти; • Ново общностно законодателство и актове на МОТ, с оглед ангажиментите на България за прилагане и транспониране; • Липса на синхронизация в промените в законодателството с отражение върху политиките в областта на социалната и солидарна икономика и корпоративната социална отговорност.
Фактори на околната среда/екологични
• Влияние на прехода към нисковъглеродна икономика върху пазара на труда. • Наличие на екологични норми и защита на околната среда и възобновяеми енергийни източници • Природни бедствия, аварии и др. събития, които имат въздействие върху големи групи от хора; • Осигуряване на единна среда за обмен на документи, информация и данни в социалната сфера и осигуряване на възможност за преход от хартиен документооборот и многократно събиране на информация от потребителите към оптимизирани процеси; • Роля на законодателството в областта на ОС за осигуряване на подходяща работна среда и по-добро обвързване със защитата на работещите при експозиция на канцерогени и мутагени и химични агенти;

SWOT анализ

Силни страни	**Слаби страни**
• Налични стратегически документи (стратегии, планове, отчети) на национално ниво за изпълнението на всички политики • Развитие и ефективно транспониране на европейското законодателство в нормативната уредба; • Наличие на ефективен диалог със социалните партньори при разработване и реализиране на политиките на министерството; • Създадени механизми за координация на изпълнението на политиките, изпълнявани от МТСП • Механизъм за определяне на размера на минималната работна заплата; • Нетен размер на минималната работна заплата, който е над размера на официалната линия на бедност за страната; • Обвързаност на социалните плащания с линията на бедност;	• Висока безработица сред групите в неравностойно положение на пазара на труда като: безработните без квалификация, продължително безработните лица и безработните с основно и по-ниско образование; • Ниско ниво на участие в учене през целия живот; • Недостатъчно финансиране на активната политика на пазара на труда със средства от държавния бюджет; • Висок брой на икономически неактивните лица, които не са регистрирани в бюрата по труда; • Несъответствие между търсенето и предлагането на работна сила по отношение на знанията и уменията; • Недостатъчно предлагане на работна сила и необходимост от привличане на българи от чужбина; • Липса на инструментариум за измерване на издръжката на живот; • Ниско равнище на образование и квалификация, недостиг на умения и неравенствата, свързани със социално-

• Методика за определяне размера на линията на бедност за страната; • Съгласуваност на демографската политика и политиката за активен живот на възрастните хора с приоритетите, на ЕС и ООН; • Създадени дългосрочни партньорства с гражданския сектор, конвенционалния бизнес, социални партньори, неправителствени организации, научни институции и др.;	икономическото положение на уязвими групи; • Ниско равнище на дигиталните умения на лицата в трудоспособна възраст; • Регионални различия в заетостта; • По-висок риск от бедност в България, спрямо средното равнище за ЕС; • Недостатъчно развит административен капацитет от страна на отговорните институции, участващи в националния механизъм за координация на изпълнението на демографската политика; • Недостатъчно включване на институции с припознати ангажименти в областта на политиките по социална икономика и корпоративна социална отговорност в изпълнението на дейности за реализация на политиките; • Недостатъчно развит капацитет в областта на корпоративната социална отговорност в прилагащите корпоративна социална отговорност дейности заинтересовани страни; • Недостатъчно използване на налични информационни канали за осигуряване на видимост на социалната добавена стойност и ползи от социалната икономика и социално-отговорното поведение на икономическите субекти; • Недостатъчно добра координация между отговорните институции и липса или частично припознаване на ангажименти по изпълнението на политиките; • Недостатъчни човешки и административни ресурси с необходимия експертен потенциал, които да работят фокусирано за постигане на целта за членство на България в ОИСР. • Недостатъчно познаване на действащото законодателство в сферата на социалните услуги и закрилата на детето; • Трудности при въвеждането на интегриран подход при предоставянето на социални услуги; • Липсата на подкрепа извън системата на социалните услуги и най-вече от

	здравния сектор, в който не са развити услуги за дългосрочни грижи и палиативни грижи, което води до прекомерно натоварване на системата от социални услуги; • Нееднакво развит капацитет на общините; • Регионални различия и неравномерно разпределение на социалните услуги и др. • Нежелание от страна на общините да развиват услуги за хора с психични разстройства и умствена изостаналост и нежеланието на местните общности да приемат такива хора и др. • Недостатъчен управленски и финансов капацитет на субектите на социалната и солидарна икономика; • Значителни регионални дисбаланси в развитието на социалната и солидарната икономика; • Недостатъчно интегриране на социалната икономика в секторните политики; • Липса на единна и достатъчно развита статистическа и информационна база данни; • Недостатъчно развити социални иновации и ограничени възможности за образование, обучение и развитие на човешкия капитал; • Недостатъчно интегриране на принципите на корпоративната социална отговорност в бизнес стратегиите и управленските практики.
Възможности	**Заплахи**
• Усъвършенстване на нормативната уредба в областта на активната политика на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция; • Изграждане на административен капацитет, необходим на отговорните институции на пазара на труда; • Засилване сътрудничеството с институциите, отговорни за развитието на младите хора с цел улесняване на прехода от	• Забавяне на икономическия растеж; • Икономически последствия, свързани с военни конфликти, бедствия , миграционен натиск и др.; • Инфлация и повишаване на разходите за живот; • Застаряване на населението и регионални диспропорции във възрастовата му структура; • Увеличение на дела на лицата в риск от бедност или социално изключване; • Негативни обществени нагласи и реакции срещу провежданите политики

образование към пазара на труда и осигуряване на устойчива и качествена заетост; • Подобряване обхвата на колективното договаряне и социалния диалог; • Подобряване на процеса по координация и взаимодействие при планирането, изпълнението и мониторинга на отделните политики; • Изграждане на административен капацитет, необходим на отговорните институции, участващи в националния механизъм за координация; • Подобряване информационното осигуряване на политиките в областта на социалната и солидарна икономика и корпоративната социална отговорност; • Изграждане на култура на социално отговорно инвестиране; • Реализиране на схеми/проекти по ПРЧР в областта на социалната и солидарна икономика; • Подобряване на процеса по координация и взаимодействие при планирането, изпълнението и мониторинга на политиката за насърчаване на социалното включване; • Прилагането на интегрирани мерки за подкрепа на деца и семейства • Засилване на ролята на местните власти в процеса на планиране и изпълнение на мерките; • Повишаване на капацитета както на системата, така и на специалистите, работещи директно с деца и семейства; • Повишаване на ангажираността на местно ниво в процеса по изпълнение на Европейската гаранция за детето; • Подобряване на качеството и финансирането на социалните услуги;	• Непрекъснато нарастващ брой на лицата, зависими от грижа; • Финансова нестабилност на пенсионната система; • Недостатъчно припознаване от ангажираните институции на отговорностите по реализиране на всички политики, изпълнявани от МТСП; • Влошаване на икономическата обстановка и задълбочаване на социалните проблеми и неравенства; • Продължаваща тенденция на регионални диспропорции; • Недостатъчна ресурсна обезпеченост за провеждане на политиките; • Недостатъчна кадрова обезпеченост и финансова устойчивост за изпълнението; • Нестабилна политическа обстановка; • Пренасочване на ресурс към други области на политики, извън социалната политика.

• Повишаване капацитета на общините; • Повишаване на капацитета на териториалните структури на Агенцията за социално подпомагане; • Завишаване на контрола относно качеството и ефективността на социалните услуги; • Ефективно използване на средствата, включително тези, предоставяни по линия на Европейските структурни и инвестиционни фондове и други международни програми и проекти за целите на реализираните политики; • Законодателни промени в Закона за предприятията на социалната и солидарна икономика и в Закона за обществените поръчки относно включване на социални клаузи в подкрепа на социалните предприятия;	

VII. Стратегии на политиките и на администрацията

Политика в областта на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция

- ✓ *Стратегически приоритет № 1: „Насърчаване на заетостта и повишаване качеството на работната сила“*
- ✓ *Стратегически приоритет № 2: „Управление на трудовата миграция и свободното движение на работници в ЕС“*

Политика в областта на трудовите отношения

- ✓ *Стратегически приоритет № 3: „Подобряване на качеството и сигурността на труда“*
- ✓ *Стратегически приоритет № 4.: „Усъвършенстване на социалноосигурителната система при съобразяване с демографските и социално-икономическите характеристики на страната“*
- ✓ *Стратегически приоритет № 5: „Защита на правата на българите зад граница в областта на социалната сигурност“*

Политика в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете

- ✓ *Стратегически приоритет № 6: „Гарантиране на социалната защита на най-уязвимите групи от населението“*
- ✓ *Стратегически приоритет №7:„Насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете в различни сфери на обществения живот“*

Политика в областта на хората с увреждания

- ✓ *Стратегически приоритет № 8: „Гарантиране на социалните права на хората с увреждания за подобряване на качеството на живот и превенция от социалното изключване“*
- ✓ *Стратегически приоритет № 9: „Подобряване изпълнението на политиката в областта на правата на хората с увреждания“*

Политика в областта на социалното включване

- ✓ *Стратегически приоритет № 10: „Повишаване на благосъстоянието на децата и семействата.“*
- ✓ *Стратегически приоритет № 11: „Осигуряване на равен достъп до качествени социални услуги и деинституционализация“*
- ✓ *Стратегически приоритет № 12: „Подобряване изпълнението на политиките за социално включване“*

Политика в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции

- ✓ *Стратегически приоритет № 13: „Повишаване на жизненото равнище и осигуряване на достойни доходи от труд“*
- ✓ *Стратегически приоритет № 14: „Ограничаване на негативните демографски тенденции“*
- ✓ *Стратегически приоритет № 15: „Устойчиво развитие на социалната и солидарна икономика, социалните иновации и социалната отговорност““*

Участие в процесите на вземане на решение в ЕС и международни организации. Реализиране на европейските политики и активно участие в развитието на правото на ЕС. Развитие на международно и двустранно сътрудничество и реализиране на международно-правните стандарти в трудовата и

социалната област. Активно участие във връзка с присъединяването на България към ОИСР.

- ✓ *Стратегически приоритет № 16: „.Укрепване на международното сътрудничество и активно участие на България в европейските и международните процеси, свързани с трудовите и социални въпроси в съответствие с европейските ценности и международните стандарти"*

Ефективно и ефикасно използване на средствата от Фондовете на Европейския съюз в подкрепа на политиките в социалната сфера

- ✓ *Стратегически приоритет № 17: „Ефективно и ефикасно използване на средствата от фондовете на Европейския съюз в подкрепа на политиките на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването"*

Стратегически приоритети на общата администрация на МТСП

- ✓ *Стратегически приоритет № 18: „Дигитална трансформация на администрацията на МТСП - осигуряване на оперативна съвместимост на системите, изграждане на сигурна цифрова инфраструктура и дигитализация на административни процеси";*
- ✓ *Стратегически приоритет № 19: „Развитие и усъвършенстване на възможностите на МТСП за работа във военно време и във време на война"*
- ✓ *Стратегически приоритет № 20: „Планиране, организиране, координация и контрол на всички дейности на МТСП при осигуряване на законосъобразност на административните актове и процедури"*

- Финансово осигуряване на политиките

Изпълнението на поставените в Стратегическия план цели и достигането на целевите резултати, ще бъде финансово подкрепено чрез планирането на необходимите финансови ресурси в ежегодните бюджети на МТСП, ПРЧР 2021-2027 г, Програмата за храни и основно материално подпомагане 2021-2027 г., други национални и международни донорски програми и проекти.

- Управление и контрол на рисковете

Управлението на риска в МТСП е неразделна част от процеса по общото управление на Министерството, който влия върху постигането на целите и създаването на положителен ефект от изпълнението на политиките.

В изпълнение на Закона за финансовото управление и контрол, други правни и методологически стандарти и изисквания в сферата на управлението на риска, в МТСП се прилага система за управление на риска, включваща Стратегия за управление на риска и Вътрешни правила за управление на риска (утвърдена с акт на министъра на труда и социалната политика). Тя цели да поддържа систематизирани съществуващите функции в ясна структура, да разясни роли и отговорности на всички нива в администрацията и да подобри комуникацията между всички участници при осъществяването на процеса по управление на риска.

С вътрешните правила за управление на риска са определени методите, които се използват в процеса на управлението на рисковете (идентифициране на рисковете, които могат да възникнат в процеса на изпълнение на определените за постигане цели, оценка на вероятността за настъпването им и тяхното евентуално влияние) и начините за документиране на процеса. В тях е зададен и начинът, по който се осъществява мониторинг на дейността по управлението на рисковете и редът за докладване. Регламентирано е текущото наблюдение върху процеса на управление на риска,

набелязване на мерки и контролни дейности за ограничаване на рисковете и възможността за актуализирането на риск-регистъра.

Описание на основните рискови области и конкретните рискове, най-често стоящи пред МТСП, е представено в приложение към Вътрешните правила по управлението на риска на Министерството.

Пълно и конкретно описание на идентифицираните рискове, както и заложените контролни дейности се документират в риск-регистъра на Министерството, състоящ се от Планове за управление на риска и на остатъчния риск по административни звена и План за управление на риска и на остатъчния риск на ниво Министерство за съответната година.

Непрекъснатостта на процеса по управление на риска се гарантира чрез преглед на риск-регистрите при регулярното отчитане (на тримесечие, полугодие, годишно) на дейността на административни звена на Министерството (на база оперативния план за съответната година), и при необходимост се извършват съответните актуализации.

За целите на докладването и отчитането се изготвят годишни Доклади за управление на риска, които обхващат информация за степента на изпълнение на поставените цели (стратегически и годишни) и управлението на рисковете идентифицирани в годишните риск-регистри, с насоки за подобрения.

VIII. Стратегически приоритети и цели – описание в табличен вид

Стратегически приоритет/цел	Очаквани резултати	Индикатори		Източници на финансиране	Рискови области/конкретни стратегически рискове и дейности за управление на рисковете	Отговорни институции/ структурни звена	
		Текуща стойност	Целева стойност			Водеща	Партньор
Политика в областта на пазара на труда, свободното движение на работници и трудовата миграция							
Стратегически приоритет № 1: „Насърчаване на заетостта и повишаване на качеството на работната сила“							
Стратегическа цел № 1.1.: Повишаване качеството на работната сила съгласно изискванията на работодателите	Осигурени обучения, финансирани с бюджетни средства, на заети и безработни лица за огрмотяване, за придобиване на професионална квалификация и ключови компетентности, търсени от работодателите, на базата на информация от регионалните комисии по заетостта и прогнози за търсенето и предлагането на труд	6 819	27 000	В рамките на бюджета на МТСП.	**Рискове:** 1. Икономически риск - влошаване на икономическата ситуация и закриване на работни места; 2. Финансов риск - недостатъчно финансиране на активната политика на пазара на труда; 3. Оперативен риск – неефективно изпълнение на дейностите по обучение; **Дейности за управление:** Ежемесечен мониторинг на определени показатели за резултатите от обучението.	МТСП Д ППТ	АЗ
	Насърчаване на обучението на работното място (чиракуване, стажуване, дуално обучение) и валидиране на професионални знания, умения и компетентности	105	700				
Стратегическа цел № 1.2.: Насърчаване икономическата активност и заетостта чрез	Активирани неактивни лица и мотивиране за активно поведение на пазара на труда	8 835	30 000	В рамките на бюджета на МТСП.	**Рискове:** 1. Икономически риск - влошаване на	МТСП Д ППТ	АЗ

създаване на възможности за интеграция на неравнопоставените групи на пазара на труда, вкл. лица с увреждания	Осигурена заетост на безработни лица от неравнопоставените групи на пазара на труда (общо).	5 812	22 200		икономическата ситуация и закриване на работни места; 2. Финансов риск - недостатъчно финансиране на активната политика на пазара на труда; 3. Оперативен риск - неефективно изпълнение на дейностите **Дейности за управление**: Ежемесечен мониторинг на определени показатели за резултатите от обучението		
	Осигурена заетост на безработни младежи -15-29 г. (вкл.)	632	4 000				
	Сключени споразумения с продължително безработни лица за интеграция в заетост	23 524	100 000				
	Осигурена заетост на продължително безработни лица	1 547	6 500				
	Осигурена заетост на лица с трайни увреждания	1 336	5 500				
Стратегически приоритет № 2: „Управление на трудовата миграция и свободното движение на работници в ЕС“							
Стратегическа цел № 2.1.: Ефективно управление на трудовата миграция	Подготвени промени в нормативни актове	0	1	В рамките на бюджета за активна политика на МТСП	**Рискове:** Рискове на партньорството. **Дейности за управление:** 1. Ежемесечен мониторинг на изпълнението; 2. Подобряване на координацията между заинтересованите лица чрез непрекъснат обмен на информация; 3. Непрекъсната комуникация с партньорите.	МТСП Д ППТ	АЗ
	Проведени преговори и сключени спогодби	0	1				

Стратегическа цел № 2.2.: Ефективно управление на свободното движение на работници в ЕС с цел удовлетворяване потребностите на пазара на труда от работна сила	Изготвени и съгласувани рамкови позиции, позиции, становища, указания и други документи.	0	10	В рамките на бюджета за активна политика на МТСП	**Риск:** Оперативен риск **Дейности за управление:** 1. Следене, контрол и информиране чрез съществуващия механизъм по ПМС 85 от 17.04.2007 г.; 2. Постоянен контакт с представители на компетентните звена и институции, следене за изпълнението.	МТСП Д ППТ	АЗ, ИА ГИТ
	Брой информационни мероприятия и борси по EURES	0	20				
Политика в областта на трудовите отношения							
Стратегически приоритет № 3: „Подобряване на качеството и сигурността на труда“							
Стратегическа цел № 3.1.: Защита на трудовите, осигурителните и социални права на работниците и служителите, чрез усъвършенстване на трудовото и осигурителното законодателство, контрол върху изпълнението му и повишаване обхвата на колективното договаряне	Брой нови и актуализирани нормативни актове	0	15	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1. Оперативен риск; 2. Партньорски риск, свързан с непостигане на съгласие от всички заинтересовани страни. **Дейности за управление:** 1. Постоянен мониторинг и контрол на изпълнението 2. Активна комуникация между заинтересованите институции и социалните партньори	МТСП Д ТПООУТ	Социални партньори, МЗ, НОИ, ИА ГИТ

	Повишен обхват на колективното договаряне	15,7%[1]	20	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1. Оперативен риск; 2. Партньорски риск, свързан със слаба ангажираност на заинтересованите страни. **Дейности за управление:** 1. Постоянен мониторинг и контрол на изпълнението; 2. Активна комуникация между заинтересованите институции и социалните партньори	МТСП Д ТПООУТ	Социални партньори, НИПА, ИА ГИТ
	Поддържане на високо ниво на обхванатите с инспекционната дейност работници и служители	1 500 000 годишно	1 500 000 годишно	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове**: 1.Оперативен риск; 2. Партньорски риск **Дейности за управление:** 1. Постоянен мониторинг и контрол на изпълнението на ежегодните планове на ИА ГИТ; 2. Активна комуникация между институциите с контролни функции и със социалните партньори	ИА ГИТ	Социални партньори

[1] Годишен доклад за колективни трудови договори и споразумения за държавния служител за периода 2025 – 2020 г., НИПА

	Среден брой новоназначени работници и служители в предприятия, в които ИА ГИТ е установила работа без сключени и регистрирани трудови договори	1,5	1,7	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове**: 1. Оперативен риск; 2. Партньорски риск, вкл. съпротива от бизнеса. **Дейности за управление:** 1. Постоянен мониторинг и контрол на изпълнението на ежегодните планове на ИА ГИТ 2. Активна комуникация между институциите с контролни функции и със социалните партньори.	ИА ГИТ	Социални партньори, НАП
Стратегически приоритет № 4: „Усъвършенстване на социалноосигурителната система при съобразяване с демографските и социално-икономическите характеристики на страната“							
Стратегическа цел № 4.1.: Гарантиране на финансовата устойчивост, предвидимост и справедливост на социалноосигурителната система	Промени в Кодекса за социално осигуряване Ежегодно увеличаване на минималния осигурителен доход на самоосигуряващите се лица Ежегодно увеличаване на минималния осигурителен доход на основни икономически дейности и квалификационни групи професии	0 1 1	1 4 4	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** Оперативен риск, Партньорски риск **Дейности за управление:** 1. Активна комуникация между заинтересованите институции и социалните партньори; 2. Постоянен мониторинг и контрол на изпълнението.	МТСП Д ТПООУТ	МФ, НОИ, НАП, Социални партньори
Стратегическа цел № 4.2.: Повишаване на размерите на пенсиите	Ежегодно осъвременяване на пенсиите на основание разпоредбите на КСО	1	4	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1. Оперативен риск, 2. Партньорски риск	МТСП Д ТПООУТ	МФ, НОИ Социални партньори

					Дейности за управление: 1. Активна комуникация между заинтересованите институции и социалните партньори; 2. Постоянен мониторинг и контрол на изпълнението.		
	Повишен минимален размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст, което ще доведе до повишаване на минималните размери и на останалите пенсии за трудова дейност.	1	4	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1.Оперативен риск, 2. Партньорски риск **Дейности за управление:** 1. Активна комуникация между заинтересованите институции и социалните партньори; 2. Постоянен мониторинг и контрол на изпълнението.	МТСП Д ТПООУТ	МФ, НОИ Социални партньори
Стратегически приоритет № 5: „Защита на правата на българите зад граница в областта на социалната сигурност“							
Стратегическа цел № 5.1.: Подпомагане на българските граждани да ползват правата на социална сигурност при работа/живеене извън България – в ЕС или в трета страна, чрез осигуряване правилното прилагане на европейското законодателство за координация на социалната сигурност и разработването на	Осигурено прилагането в България на законодателството на ЕС за координация на системите за социална сигурност	100%	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1. Стратегически риск; 2. Оперативен риск; 3. Партньорски риск **Дейности за управление:** 1. Активно сътрудничество и координация с другата страна;	МТСП Д ТПООУТ	МЗ, НАП, НОИ, НЗОК, АСП, БАДДПО

двустранни спогодби за социална сигурност					2. Постоянен мониторинг и контрол на изпълнението.		
	Сключени двустранни договори за социална сигурност с трети страни, с което се гарантират социалноосигурителните права на българските граждани, които живеят/работят на територията на съответната държава.	18	20	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1. Стратегически риск; 2. Оперативен риск; 3. Партньорски риск **Дейности за управление:** 1. Активно сътрудничество и координация с другата страна; 2. Постоянен мониторинг и контрол на изпълнението	МТСП Д ТПООУТ	МЗ, НАП, НОИ, НЗОК, АСП
Политика в областта на социалното подпомагане и равнопоставеността на жените и мъжете							
Стратегически приоритет № 6: „Гарантиране на социалната защита на най-уязвимите групи от населението“							
Стратегическа цел № 6.1.: Гарантиране на достъпа до ефективно социално подпомагане и устойчивост на системата за социална подкрепа на най-уязвимите групи от населението чрез по-добра целенасоченост и контрол върху отпускането на социалните помощи	Осигуряване на социална защита на населението при прилагане на диференциран подход и намаляване на зависимостта от социални помощи: - отпуснати месечни помощи на лица и семейства, средно месечно; - отпуснати еднократни помощи, брой случаи; - отпуснати целеви помощи за наеми по ЗСП, средномесечно - отпуснати целеви помощи за безработен член на	35 987 6 886 50 6 014	67 148 15 000 (средно годишно) 265 7 000 (средно годишно)	В рамките на бюджета на МТСП.	**Рискове:** 1. Стратегически риск; 2. Финансов риск. **Дейности за управление:** 1. Процедури за наблюдение; 2. Процедури за разрешение, одобряване и оторизиране.	МТСП Д ПХУРВСП, ФСЗ	АСП, общини

	семейството, получаващ месечна помощ по чл. 9, започнал работа (чл. 11а), брой случаи						
	- отпуснати месечни целеви помощи за младежи от 18 и 21-годишна възраст, напуснали за първи път услуга за резидентна грижа (чл. 16в), брой случаи	9	300 (средно годишно)				
	- отпуснати целеви средства за болнична медицинска помощ за диагностика и лечение, брой лица;	3 797	5 500 (средно годишно				
	- отпуснати целеви помощи за отопление, брой лица и семейства;	356 020	415 808 (средно годишно)				
	- целеви помощи за посрещане на великденските и коледни празници[2] - брой лица	0	520 000 (средно годишно)				
	- целеви помощи за ветерани от войните и военно инвалиди – средномес. брой лица;	1390	3 500				
	- целеви социални програми и проекти в областта на соц. включване и соц. подкрепа – брой лица	112 в т.ч. по чл.27, ал.1, т.1 – 32 бр.	14 895 в т.ч. по чл.27, ал.1, т.1 – 80 бр. (средно годишно)			ФСЗ	
Стратегически приоритет № 7: „Насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете в различни сфери на обществения живот“							

[2] Мярката е в сила от 27.03.2026 г. приета е със Закона за допълнение на Закона за социално подпомагане

Стратегическа цел № 7.1.: Укрепване на институционалната координация, мониторинга и отчетността на националния механизъм за равнопоставеност на мъжете и жените	Съгласувани и приети документи в изпълнение на политиката за равнопоставеност Организирани и проведени заседания на Националния съвет по равнопоставеността на жените и мъжете към МС	2 документа: Национален план за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за 2025-2026 г. (приет с РМС № 291 от 8.05.2025 г.) Доклад за равнопоставеността на жените и мъжете за 2024 г.(приет с ПМС № 38 от 17.09.2025 г. 4 заседания годишно	8 документа: 2 плана 5 доклада 1 Стратегия 20 заседания (4 заседания годишно)	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1.Недостиг на човешки ресурс 2.Недостиг на финансови средства за изпълнение на заложените мерки и дейности **Дейности за управление:** Координация между заинтересованите страни	МТСП Д ПХУРВСП	Всички отговорни институции и организации по Закона за равнопоставеност на жените и мъжете
Стратегическа цел № 7.2.: Изпълнение на национални и международни ангажименти в областта на равнопоставеността на жените и мъжете	Изпълнени национални и международни ангажименти в областта на равнопоставеността на жените и мъжете и антидискриминацията	12 заседания на ниво ЕС и в Съвета на Европа; 10 Доклада	10 участия годишно на ниво ЕС, Съвет на Европа, др.; 10 доклада от участия	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** Недостиг на човешки ресурс при разширен обем на работа **Дейности за управление:** Процедури за разрешение,	МТСП Д ПХУРВСП	Всички отговорни институции и организации

					одобряване и оторизиране		
Политика в областта на хората с увреждания							
Стратегически приоритет № 8: „Гарантиране на социалните права на хората с увреждания за подобряване на качеството на живот и превенция от социалното изключване“							
Стратегическа цел № 8.1.: Гарантиране на достъпа до ефективна социална подкрепа	Осигурена финансова подкрепа за хората с трайни увреждания по реда на Закона за хората с увреждания, предназначена за компенсиране на разходите, свързани с преодоляване на затрудненията, предизвикани от вида и степента на увреждане и целяща подобряване на финансовото им положение. (средномесечен брой подпомагани лица)	739 104	793 590	В рамките на бюджета на МТСП 577 606 400 евро	**Риск:** Финансов риск	МТСП Д ПХУРВСП	АСП, ФСЗ, КБ, общини
Стратегическа цел № 8.2.: Повишаване на възможностите за водене на независим начин на живот в условия на достъпна среда и улесняване включването в общността чрез осигуряване на достъпа до лична помощ	- осигурена асистентска грижа за хора с трайни увреждания чрез включване хора с трайни увреждания в механизма лична помощ по Закона за личната помощ (средномесечен брой ползватели) - финансирани дейности за изграждане на достъпна жилищна среда и осигурена лична мобилност на хората с увреждания, в частност за подобряване на достъпа до образование и работа, съобразно специфичните им потребности: (брой финансирани проекти).	75 970 70	93 300 72 (средно годишно)	В рамките на бюджета на МТСП 806 766 900 евро 1 278 200 евро	**Риск:** Финансов риск	МТСП Д ПХУРВСП	АСП, АХУ ФСЗ,КБ, Общини, други отговорни институции и организации

	- финансиране на проекти за осигуряване на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания на културни, исторически и спортни обекти (брой финансирани проекти) - осигурена безвъзмездна преводаческа услуга от и на български жестов език за глухите и сляпо-глухите лица за премахване на ограниченията при общуването и при използването и достъпа до информация - брой подпомогнати лица по реда на Закона за българския жестов език)	12 472	15 (средно годишно) 1000 (средно годишно)	255 600 евро 3 067 800 евро (заложени по централния бюджет)			
Стратегическа цел № 8.3.: Гарантиране на активното участие на организациите на и за хора с увреждания с призната национална представителност за активно участие в процеса по социално приобщаване на хората с увреждания	Осигурена финансова подкрепа на организациите на и за хората с увреждания с призната национална представителност под формата на субсидия от държавния бюджет за подобряване на техния капацитет и насърчаване изпълнението на дейности за социално приобщаване на хората с увреждания (брой субсидирани организации).	20	20	В рамките на бюджета на МТСП 2 607 300 евро	**Рискове:** 1. Стратегически риск; 2. Външен и вътрешен оперативен риск.	МТСП Д ПХУРВСП	Министерства, социални партньори, национално представителни организации на и за хора с увреждани, други заинтересовани институции и организации
Стратегически приоритет № 9: „Подобряване изпълнението на политиката в областта на правата на хората с увреждания“							
Стратегическа цел № 9.1.: Анализиране на политиките за	Подобрена нормативна уредба в областта на политиката за правата на хората с увреждания	1	1	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1. Стратегически риск;	МТСП Д ПХУРВСП	Министерства, социални партньори, национално

хората с увреждания с цел промяна в действащата нормативната уредба, насочена към постигане на балансираност и съгласуваност в институционалните действия, осигуряване на по-адекватна публична подкрепа, при стриктното придържане към индивидуалния подход на определяне на потребностите от подкрепа за пълноценно и ефективно участие на хората с увреждания и техните семейства в обществения живот.					2. Външен и вътрешен оперативен риск.		представителни и организации на и за хора с увреждани, други заинтересовани институции и организации
Стратегическа цел № 9.2.: Засилване и укрепване на координацията и взаимодействието в областта на политиката за правата на хората с увреждания чрез изпълнение на национални и международни ангажименти	Създадени възможности за насърчаване, защитаване и гарантиране на пълноценното и равноправно упражняване на правата и свободите на хората с увреждания: - изпълнение на Плана за действие за изпълнение на заключителните препоръки към Република България, отправени от Комитета на ООН за правата на хората с увреждания (2021-2026), приет с Решение № 110 на Министерския съвет от 12.02.2021 г.; - изпълнение на План за действие за периода 2025-2026 за изпълнение на Националната стратегия за хората с увреждания 2021-2030 г., приет с Решение № 441 на	1 1	1 1	В рамките на бюджета на МТСП и бюджета на отговорните институции и организации	**Риск:** Външен и вътрешен оперативен риск.	МТСП Д ПХУРВСП	Министерства, социални партньори, национално представителни организации на и за хора с увреждани, други заинтересовани институции и организации

	Министерския съвет от 02.07.2025 г.; - разработване и изпълнение на планове за действие за периодите 2027-2028 и 2029-2030 за изпълнение на Националната стратегия за хората с увреждания 2021-2030 г.	0	2				
Политика в областта на социалното включване							
Стратегически приоритет № 10: „Повишаване на благосъстоянието на децата и семействата “							
Стратегическа цел № 10.1.: Осигуряване на подкрепа за децата и семействата	Предоставяне на финансова подкрепа за превенция на изоставянето, реинтеграция, за отглеждане на деца в приемни семейства и в семейства на роднини и близки по реда на Закона за закрила на детето	2026 г. – 9 426 100 евро за помощи по ЗЗДет. и 22 070 700 евро[3] за възнаграждения и средства на приемни семейства по ЗЗДет.	2027 г. – 9 426 100 евро за помощи по ЗЗДет. и 23 487 100 евро[4] за възнаграждения и средства на приемни семейства по ЗЗДет. 2028 г. – 33 624 900 евро 2029 г. – 34 692 500 евро 2030 г. – 34 692 500 евро	В рамките на бюджета на МТСП и ПЧР 2021-2027 г.	**Рискове:** 1. Оперативен риск - недобра организация в изпълнението при предоставяне на административни услуги и риск от неспазване на срокове; 2. Финансов - риск от липса на финансиране за изпълнението на функциите на министерството **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение; Процедури за разрешение, одобряване и оторизиране.	МТСП Д СВ	АСП

[3] За 2026 г. средствата за възнаграждения на професионалните приемни семейства ще се осигуряват с финансиране по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027.
[4]За 2027 г. средствата за възнаграждения на професионалните приемни семейства ще се осигуряват с финансиране по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027.

	Предоставяне на финансова и материална подкрепа за семействата с деца по реда на Закона за семейни помощи за деца	2026 г. – 352 301 200 евро	2027 г. – 355 333 900 евро 2028 г. – 355 333 900 евро 2029 г. – 355 333 900 евро 2030 г. – 355 333 900 евро	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1. Оперативен риск - недобра организация в изпълнението при предоставяне на административни услуги и риск от неспазване на срокове; 2. Финансов - риск от липса на финансиране за изпълнението на функциите на министерството Дейности за управление: Процедури за наблюдение; Процедури за разрешение, одобряване и оторизиране.	МТСП Д СВ	АСП
	Усъвършенствана нормативната уредба за подкрепа на децата и семействата	0	2	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1. Оперативен - рискове, свързани с неспазване на предварително планирани срокове и/или недобра административна организация при изпълнение на дейността; 2. Стратегически - външен риск, свързан със смяна на политики или приоритети; 3. Политически - промяна на програма	МТСП Д СВ	ДАЗД, АСП

					на правителството, смяна на политически кабинет. **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение; Процедури за разрешение, одобряване и оторизиране.		
	Разработена Национална електронна информационна система за пълно осиновяване	0	1	ПРЧР 2021 – 2027 (в рамките на проект BG05SFPR002-2.011-0001 „Създаване на Национална електронна информационна система за пълно осиновяване“)	**Рискове:** 1. Оперативен - рискове, свързани с неспазване на предварително планирани срокове и/или недобра административна организация при изпълнение на дейността; 2. Стратегически - външен риск, свързан със смяна на политики или приоритети; 3. Рискове за сигурността – риск от срив в информационната система и злоупотреба с данни. **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение; Процедури за разрешение,	МТСП Д СВ	АСП

					одобряване и оторизиране.		
	Разработени оперативни Планове за периода 2027-2028 г. и 2029-2030 г. в изпълнение на Плана за действие в изпълнение на Препоръка (ЕС) 2021/1004 на Съвета за създаване на Европейска гаранция за детето (2030)	0	2	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1. Оперативен - рискове, свързани с неспазване на предварително планирани срокове и/или недобра административна организация при изпълнение на дейността; 2. Стратегически - външен риск, свързан със смяна на политики или приоритети; 3. Политически - външен риск, породен от създаване на напрежение в определени групи в обществото. **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение; Процедури за разрешение, одобряване и оторизиране.	МТСП, МЗ, МОН, МФ, МРРБ, МП, МВР, ММС, МК, МЗХ, МТС, АСП, ДАБ, ДАЗД	Други ангажирани органи, институции и организации
	Картографиране на децата на ниво области и общини, живеещи в екстремна бедност	0	1	ПРЧР 2021 – 2027 (в рамките на проект BG05SFPR002-2.013-0001 „Подобряване на	**Рискове:** 1. Оперативен - рискове, свързани с неспазване на предварително планирани срокове и/или недобра административна	НСИ	МТСП, МЗ, МРРБ, МОН, МВР, ДАЗД, АСП, НСОРБ

				взаимодействието при изпълнение на всички дейности на Европейската гаранция за детето“)	организация при изпълнение на дейността; 2. Стратегически - външен риск, свързан със смяна на политики или приоритети; 3. Рискове за сигурността – риск от срив в информационната система и злоупотреба с данни. **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение; Процедури за разрешение, одобряване и оторизиране.		
Стратегически приоритет № 11: „Осигуряване на равен достъп до качествени социални услуги и деинституционализация“							
Стратегическа цел № 11.1.: Подобряване на качеството и финансирането на социалните услуги	Въвеждане на нови стандарти за финансиране на социалните услуги в съответствие с чл. 45 от Закона за социалните услуги	0	1	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1. Оперативен - рискове, свързани с неспазване на предварително планирани срокове и/или недобра административна организация при изпълнение на дейността; 2. Стратегически - външен риск, свързан със смяна на политики или приоритети;	АСП	МТСП, МФ, общини

					3.Правни/регулаторни рискове – рискове, свързани с промяна на нормативната уредба, които могат да предизвикат промяна в обхвата на планирани действия **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение; Процедури за разрешение, одобряване и оторизиране.		

	Разработване на нова Тарифа за таксите за ползване на социални услуги, финансирани от държавния бюджет	0	1	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1. Оперативен - рискове, свързани с неспазване на предварително планирани срокове и/или недобра административна организация при изпълнение на дейността; 2. Стратегически - външен риск, свързан със смяна на политики или приоритети; 3.Правни/регулаторни рискове – рискове, свързани с промяна на нормативната уредба, които могат да предизвикат промяна в обхвата на планирани действия **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение; Процедури за разрешение, одобряване и оторизиране.	АСП	МТСП, МФ, общини

Стратегическа цел № 11.2.: Деинституционализация на грижата за лицата с увреждания и възрастните хора	Разработен План за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа за периода 2028-2035 г.	0	1	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1. Оперативен - рискове, свързани с неспазване на предварително планирани срокове и/или недобра административна организация при изпълнение на дейността; 2. Стратегически - външен риск, свързан със смяна на политики или приоритети; 3. Политически - външен риск, породен от създаване на напрежение в определени групи в обществото. **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение; Процедури за разрешение, одобряване и оторизиране.	Междуведомствена работна група за управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания, Постоянна експертна работна група за подпомагане разработването и координацията на изпълнението на плановете за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа, МТСП, МЗ	Всички ангажирани страни – органи, институции, организации и др.
Стратегически приоритет № 12: „Подобряване изпълнението на политиките за социално включване“							
Стратегическа цел № 12.1.: Подобряване на координацията на политиките за социално включване чрез изпълнение на Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2030 г.	Разработени Планове за действие за периода 2027-2028 г. и за периода 2029-2030 г. за изпълнение на Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2030	0	2	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1. Оперативен - рискове, свързани с неспазване на предварително планирани срокове и/или недобра административна	МТСП Д СВ	Всички ангажирани страни – органи, институции, организации и др.

					организация при изпълнение на дейността; 2. Стратегически - външен риск, свързан със смяна на политики или приоритети; 3. Политически - външен риск, породен от създаване на напрежение в определени групи в обществото. **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение; Процедури за разрешение, одобряване и оторизиране.		
	Разработени Доклади за изпълнението на Плановете за действие за периода 2025-2026 г. и периода 2027-2028 г. за изпълнение на Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2030	0	2	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1. Оперативен - рискове, свързани с неспазване на предварително планирани срокове и/или недобра административна организация при изпълнение на дейността; 2. Стратегически - външен риск, свързан със смяна на политики или приоритети; 3. Политически - външен риск, породен	МТСП Д СВ	Всички ангажирани страни – органи, институции, организации и др.

					от създаване на напрежение в определени групи в обществото. **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение; Процедури за разрешение, одобряване и оторизиране.		
Политика в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции							
Стратегически приоритет № 13: Повишаване на жизненото равнище и осигуряване на достойни доходи от труд							
Стратегическа цел № 13.1.: Актуализиране на минималните подоходни показатели, отразявайки икономическата и социална реалност с цел запазване и подобряване на жизненото равнище на населението	Актуализирани минимални подоходни показатели.	37.7 Коефициент на Джини	37.6 Коефициент на Джини	В рамките на бюджета на МТСП.	**Рискове:** 1.Оперативен риск; 2.Рискове на партньорството; 3.Финансов; 4.Информационен	МТСП Д ЖРДПСИ	Национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите
	Определен размер на линията на бедност за страната	2	5				
	Определен размер на минималната работна заплата за страната.	1	5				
Стратегически приоритет № 14: „Ограничаване на негативните демографски тенденции“							
Стратегическа цел № 14.1.: Минимизиране на негативните демографски тенденции и дисбаланси в страната чрез развиване на ефективен координационен механизъм за многосекторно изпълнение на Актуализираната национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012 – 2030 г.).	Процент на реално изпълнените междуведомствени мерки, заложени в годишния план за демографско развитие	0%	80%	В рамките на бюджета на МТСП.	**Рискове:** 1. Рискове на партньорството; 2. Информационен риск. **Дейности за управление:** 1. Процедури за разделение на риска; 2. Процедури за разширяване достъпа до информация	МТСП Д ЖРДПСИ	Всички отговорни институции
	Степен на функциониране на междуведомствения координационен механизъм – брой проведени заседания, консултации и взети решения	0	24				
Стратегическа цел № 14.2.: Повишаване на социално-икономическата активност и качеството на живот на	Процент на изпълнение на мерките от двугодишния национален план за активен живот на възрастните хора	0	70%	В рамките на бюджета на МТСП.	**Рискове:** Оперативен риск. **Дейности за управление:**	МТСП Д ЖРДПСИ	Всички отговорни институции

възрастните хора чрез развиване на координационен механизъм за ефективно изпълнение на Националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България (2019 – 2030 г.).					Процедури за координация.		
Стратегически приоритет 15: „Устойчиво развитие на социалната и солидарна икономика, социалните иновации и социалната отговорност“							
Стратегическа цел № 15.1.: Насърчаване развитието на социалната и солидарна икономика	Приети Планове за действие по социална икономика	6	3	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** Оперативен риск. **Дейности за управление:** Засилена координация.	МТСП Д ЖРДПСИ	Всички отговорни институции
Стратегическа цел № 15.2.: Насърчаване развитието на социалните иновации	Създаден и функциониращ Национален компетентностен център за социални иновации	0	1	В рамките на бюджета на МТСП Средства от ЕС	**Рискове:** Рискове на партньорството. **Дейности за управление:** Процедури за разделение на риска.	МТСП Д ЖРДПСИ	Всички отговорни институции
Стратегическа цел № 15.3.: Създаване на условия, водещи до повишаване броя на устойчивите социално отговорни управленски практики и политики.	Приети Планове за реализация на Рамковата политика за насърчаване развитието на корпоративната социална отговорност и устойчивост	4	2	В рамките на бюджета на МТСП.	**Рискове:** Оперативен риск. **Дейности за управление:** Засилена координация.	МТСП Д ЖРДПСИ	Всички отговорни институции
АДМИНИСТРАЦИЯ НА МТСП							
Стратегически приоритет № 16: ” Укрепване на международното сътрудничество и активно участие на България в европейските и международните процеси, свързани с трудовите и социални въпроси в съответствие с европейските ценности и международните стандарти”							

Стратегическа цел № 16.1.: Реализиране на европейските политики и активно участие в развитието на правото на ЕС чрез участие в процесите на вземане на решение в ЕС в областта на заетостта и социалната политика и въвеждане във вътрешното право на нови актове на ЕС	Участия в заседания на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси (EPSCO), формат „Заетост и социална политика“, вкл. в неформални срещи на министрите в този формат	0	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**Риск:** Оперативен риск. **Дейности за управление:** Процедури за координация.	МТСП Д ЕВМС	Участващите институции в Работна група 13
	Координиране на цялостния процес по въвеждането на новоприети правни актове на ЕС в националното законодателство в областта на заетостта и социалната политика, включително нотифициране на относимото национално законодателство и изготвяне на позиции по процедури за нарушение по чл. 258, чл.260, параграф 2, ал. 1, чл. 260, параграф 3, ал. 1 и чл. 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз	0	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**Риск:** Оперативен риск. **Дейности за управление:** Процедури за координация.	МТСП Д ЕВМС	Участващите институции в Работна група 13
Стратегическа цел № 16.2.: Участие в процеса на присъединяването на България към ОИСР и изпълнение на дейности и ангажиментите след присъединяването, вкл. по осигуряване прилагането на стандартите в социалната област	Координация на и включване по компетентност в дейностите на Комитета по заетост, труд и социални въпроси и съответните работни групи, Програмата за местно икономическо развитие и заетост (LEED) и други органи/формати на ОИСР	0	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**Риск:** - Оперативен; - Партньорски; - Риск на репутацията	МТСП Д ЕВМС	Специализиран и дирекции в МТСП; МВнР и други компетентни институции

Стратегическа цел № 16.3.: Участие в процесите на вземане на решения в международни организации, реализиране на международно-правните стандарти в трудовата и социалната област и развитие на международно и двустранно сътрудничество.	Взети участия в дейността на ръководни и работни органи на международни организации.	0	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**Риск:** 1. Оперативен риск 2. Информационен 3. Рискове на партньорството **Дейности за управление:** 1. Процедури по разширяване на достъпа до информация 2. Процедури за разделение на риска	МТСП Д ЕВМС	Международни организации
	Изготвени доклади по ратифицирани и нератифицирани конвенции, препоръки, разпоредби и колективни жалби	0	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**Риск:** 1. Оперативен риск 2. Информационен 3. Рискове на партньорството **Дейности за управление:** 1. Процедури по разширяване на достъпа до информация 2. Процедури за разделение на риска	МТСП Д ЕВМС	Международни организации
	Разширена договорно-правната база в социално-трудовата сфера със сродни чуждестранни министерства и тяхното приложение.	0	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**Риск:** 1. Оперативен риск 2. Информационен риск 3. Рискове на партньорството **Дейности за управление:** 1. Процедури по разширяване на достъпа до информация 2. Процедури за разделение на риска	МТСП Д ЕВМС	Чуждестранни министерства

Стратегически приоритет № 17: „Ефективно и ефикасно използване на средствата от фондовете на Европейския съюз в подкрепа на политиките на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването“							
Стратегическа цел № 17.1.: Към края на 2030 г. нивото на изпълнение на ПРЧР 2021-2027 г. да достигне до 100 % от общия бюджет на програмата.	Към 31.12.2029 г. да бъде програмиран 100% от бюджета на ПРЧР 2021-2027	82.31 %[5]	100%	В рамките на бюджета на ПРЧР 2021-2027 г.	**Риск:** Реализиране на значителни икономии от процедури в изпълнение	МТСП ГД ЕФМПП	Бенефициенти на програмата
	Към 31.12.2030 г. нивото на верификация на разходите и плащанията да достигне 100 % от бюджета на ПРЧР 2021-2027	22.95 %	100%	В рамките на бюджета на ПРЧР 2021-2027 г.	**Риск:** Забавяне внасянето на искания за плащане от страна на бенефициентите по сключените договори.	МТСП ГД ЕФМПП	Бенефициенти на програмата
	Към 31.12.2030 г. нивото на сертифицираните разходи да достигне 100 % от бюджета на ПРЧР 2021-2027	20.62 %	100%	В рамките на бюджета на ПРЧР 2021-2027 г.	**Риск:** Налагане на финансови корекции на вече сертифицирани разходи.	МТСП ГД ЕФМПП	Бенефициенти на програмата
Стратегическа цел № 17.2.: Провеждане на събития (онлайн и физически) за осъществяване на въздействие върху целевите групи, за реализиране на ефективно партньорство и контрол на изпълнението на целите, приоритетите и мерките с европейско финансиране за развитие на човешките ресурси и социално включване на уязвимите групи в България	Провеждане на 29 събития - информационни срещи, обучения на бенефициенти, кръгли маси, конференции, пресконференции, семинари за журналисти, комитети, мониторингови комитети, работни групи, концерти, панаири, Дни на отворените врати, изложби, спортни събития и др.	65	94	В рамките на бюджета на ПРЧР 2021-2027 г.	**Риск:** Неорганизиране и провеждане на минимално изискуемия брой събития.	МТСП ГД ЕФМПП	Печатни, електронни, интернет медии, изпълнители по договори за логистика и изработка на материали
Стратегическа цел 17.3: Ефективно изпълнение на инвестициите от Социалния план за климата, които се управляват от МТСП	Към 31.12.2028 г. да бъдат стартирани 6 инвестиции	0	6	В рамките на бюджета на СФК	**Риск:** Забавяне в одобрението на плана от страна на ЕК.	МТСП ГД ЕФМПП	АСП, общини

[5] Програмираните средства са калкулирани, след приспадане на реализирани икономии

Стратегически приоритет № 18: „Дигитална трансформация на администрацията на МТСП - основана на данни, изкуствен интелект и оперативна съвместимост, киберсигурност“							
Стратегическа цел № 18.1.: Дигиталната трансформация- Изграждане на устойчива цифрова инфраструктура с използване на стандарти и решения с отворен код за оптимизиране на вътрешно административните процеси, при гарантирана оперативна съвместимост, надеждно съхранение и бърз и сигурен обмен на данни.	Утвърден единен подход при планиране, разработване и надграждане на информационните системи, както и при развитието и поддръжката на техническата и комуникационна инфраструктура на МТСП и ВРБ за утвърждаване на технологична рамка на цифровото управление, гарантираща оперативна съвместимост, повторно използване на цифрови ресурси, ефективно управление на данните и недопускане на дублиращи се информационни системи. Поетапно изграждане на Резервен център за данни на МТСП и ВРБ.	20 %	70 %	В рамките на бюджета за ЕУ на МТСП	**Рискове:** 1. Управленски риск; 2. Оперативен риск; 3. Финансов риск. **Дейности за управление:** 1. Процедури за мониторинг на дейности и операции; 2. Дейности за формулиране, разделение и наблюдение на рисковете.	МТСП Д КИС	Дирекции в МТСП, ВРБ
Стратегическа цел № 18.2.: Изкуствен интелект (ИИ) и модернизация - Внедряване на интелигентни технологии и преструктуриране на информационните системи на министерството за преход към управление, базирано на данни.	Оптимизирани административните процеси и съкратено време за обработка на преписки чрез ИИ автоматизация на електронния документооборот. Поетапна интеграция на ведомствените системи; модерна инфраструктура за данни.	10%	50%	В рамките на бюджета за ЕУ на МТСП	**Рискове:** 1. Управленски риск; 2. Оперативен риск; 3. Технологичен риск; 4. Финансов риск. **Дейности за управление:** 1. Процедури за мониторинг на дейности и операции; 2. Формулиране на конкретните мерки за противодействие на рисковете при внедряването на ИИ. 3. Осигуряване на интерфейси и микро услуги, които да	МТСП Д КИС	Дирекции в МТСП, ВРБ

					послужат като мост между наличната инфраструктура и новите ИИ алгоритми.		
Стратегическа цел № 18.3.: Киберсигурност и устойчивост – повишаване на технологичната устойчивост и привеждане на ИТ инфраструктурата на министерството в съответствие с изискванията за високо ниво на мрежова и информационна сигурност.	Приведена ИТ инфраструктура в пълно съответствие с новите национални и европейски наредби ще осигури непрекъсваемост на работните процеси, оперативен капацитет за защита и по-голяма надеждност при неутрализиране на кибератаки.	30%	70%	В рамките на бюджета за ЕУ на МТСП	**Рискове:** 1. Регулаторни и времеви рискове; 2. Технологични рискове; 2. Информационен риск. **Дейности за управление:** 1. Процедури за мониторинг на дейности и операции и адекватен анализ на данните; 2. Дейности за повишаване на общата киберкултура на служителите в МТСП. 3. Обученията в „Cyber Range“ за натрупване на практически умения за реакция при реална атака.	МТСП Д КИС Служител по МИС	Дирекции в МТСП, ВРБ
Стратегически приоритет № 19: „Развитие и усъвършенстване на възможностите на МТСП за работа във военно време и във време на война“							
Стратегическа цел № 19.1.: Поддържане на военновременната система за управление на МТСП	Работещ военновременен пункт за управление на МТСП	90%	100%	Бюджетни средства, функция „Отбрана и сигурност“ дейност 282	**Рискове:** Оперативен риск **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение	МТСП СИ и ОМП	Д „Финанси“, Д КИС и Д ПООП
	Създадени условия за работеща КИС при сложна военна обстановка	80%	100%	Бюджетни средства,	**Рискове:** Оперативен риск	МТСП СИ и ОМП	Д „Финанси“, Д КИС и Д ПООП

				функция „Отбрана и сигурност“ дейност 219	**Дейности за управление:** Процедури за наблюдение		
	Осигурен контрол върху неконтролирания достъп в сградата на МТСП	100%	100%	Бюджетни средства	**Рискове:** Оперативен риск **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение	МТСП СИ и ОМП	Д „Финанси“, Д КИС и Д ПООП
Стратегически приоритет № 20: Планиране, организиране, координация и контрол на всички дейности на МТСП при осигуряване на законосъобразност на административните актове и процедури							
Стратегическа цел № 20.1.: Осигуряване на ефективно управление на процесите по бюджетиране и планиране, мониторинг, оценка и контрол на дейностите в администрацията.	Изготвени: - средносрочна бюджетна прогноза; - проект на бюджет и актуализирана средносрочна бюджетна прогноза на МТСП, съобразно нормативните изисквания и указания на министъра на финансите	100%	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове**: 1. Оперативен риск; 2. Информационен риск. **Дейности за управление**: 1. Процедури за управление и наблюдение; мониторинг на процедури, дейности и операции; 2. Процедури за разрешение, одобряване и оторизиране.	МТСП Д Финанси	ВРБ/ Дирекции в МТСП
	Изготвени отчети за изпълнението на бюджета на МТСП в програмен формат, съобразно нормативните изисквания и указания на министъра на финансите.	100%	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове**: 1. Оперативен риск; 2. Информационен риск. **Дейности за управление**: 1. Процедури за наблюдение; мониторинг на процедури, дейности и операции;	МТСП Д Финанси	ВРБ/ Дирекции в МТСП

					2. Процедури за разрешение, одобряване и оторизиране.		
	Изготвени отчети за касовото изпълнение на бюджета, баланси и оборотни ведомости на МТСП, съобразно нормативните изисквания и указания на министъра на финансите	100%	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове**: 1. Оперативен риск; 2. Информационен риск. **Дейности за управление**: 1. Процедури за наблюдение; мониторинг на процедури, дейности и операции; 2. Процедури за разрешение, одобряване и оторизиране.	МТСП Д Финанси	ВРБ/ Дирекции в МТСП
	Изготвени годишни Оперативни планове за дейността на МТСП.	100%	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1. Оперативен риск; 2. Информационен риск. **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение.	МТСП Д Финанси	Дирекции в МТСП/ служители на подчинение на министъра
	Изготвени отчети за изпълнението на годишните Оперативни планове за дейността на МТСП	100%	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1.Оперативен риск; 2. Информационен риск. **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение.	МТСП Д Финанси	Дирекции в МТСП/ служители на подчинение на министъра
	Поддържане на Система за управление на риска в МТСП	100%	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** 1. Оперативен риск; 2. Информационен риск.	МТСП Д Финанси	Дирекции в МТСП/ служители на подчинение на министъра

					Дейности за управление: 1. Процедури за управление на риска; 2. Процедури за наблюдение и мониторинг.		
	Поддържане на материалните и нематериални активи в добро техническо и експлоатационно състояние	100%	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**<u>Рискове:</u>** 1. Оперативен риск; 2. Информационен риск **Дейности за управление:** 1. Процедури за наблюдение; мониторинг на процедури, дейности и операции; 2.Процедури за разрешение, одобряване и оторизиране.	МТСП Д Финанси	
Стратегическа цел № 20.2.: Осигуряване на ефективно и ориентирано към потребителите административно обслужване чрез оптимизиране на административните процеси и услуги, и развитие на професионалната компетентност на служителите	Оптимизирани административни процеси и услуги	30%	70%	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** Оперативен риск – липсата на своевременна, пълна и коректна информация, необходима при осъществяването на административно обслужване на физически и юридически лица. **Дейности по управление:** Активна комуникация между админ. звена в МТСП.	МТСП Д АОЧР	

					Процедура за разширяване достъпа до информация.		
	Усъвършенствана организация на архивната дейност и дигитализация на документите (електронен архив)	40%	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** Оперативен риск - недобра координация между министерството, Държавна агенция „Архиви“ **(ДАА)** и Министерство на електронното управление. Възможност за загуба на информация и ценни за ДАА документи. **Дейности по управление:** Активна комуникация между административни звена, ДАОЧР и ДКИС в МТСП, и фирма Инвизимо	МТСП Д АОЧР	
	Годишни планове за обучение	0	5	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** Оперативен риск - недобра координация между министерството и обучителната организация, продължително отсъствие на служителите, които ще се обучават.	МТСП Д АОЧР	Обучаващи организации

					Дейности за управление: Мониторинг и контрол по изпълнение на Годишния план за обучение. Активна комуникация с обучителната организация и планираните за обучение		
Стратегическа цел № 20.3.: Повишаване на обществената осведоменост, доверието и разбирането за осъществяваните от МТСП политики чрез провеждане на активна, последователна и прозрачна медийна комуникация	**Брой организирани събития и изяви:** - Пресконференции; - Кампании в медиите и социалните мрежи; - Семинари; - Публикации в пресата; - Интервюта; - Информационни материали; - Участия в ТВ и радио предавания; - Популяризиране на законодателни инициативи.	100%	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** Риск за репутацията **Дейности за управление**: Процедури за наблюдение.	МТСП Д ВОП	ВРБ
Стратегическа цел № 20.4.: Осигуряване на законосъобразност на административните актове и процедури, чрез: - осигуряване на ефективна защита на интересите на МТСП по съдебни и други производства - законосъобразно прилагане на ЗДОИ при предоставяне на обществена информация	Дял на спечелените съдебни дела от общия брой приключили съдебни дела, по които МТСП е страна	82%	60%	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** Оперативен риск **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение Процедури за разделение на риска	МТСП Д ПООП	
	Процент изготвени в срок решения за достъп до обществена информация от общия брой насочени заявления	100%	100%	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** Оперативен риск **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение		

					Процедури за разделение на риска		
Стратегическа цел № 20.5.: Планиране, организиране и координация на всички дейности във връзка с подготовката и провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки в МТСП съгласно утвърдения годишен график, чрез: - организиране и провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки - поддържане на актуален регистър на обществените поръчки	Процент сключени договори за обществени поръчки, съгласно утвърдения годишен график на МТСП	60,32%	90%	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** Оперативни, договорни/ партньорски и правни/ регулаторни **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение. Координация и планиране. Анализ на графика при стартирането на всяка от планираните процедури. Мониторинг на процедурите и дейностите. Своевременно проследяване на измененията в нормативната уредба.	МТСП Д ПООП	Дирекциите в МТСП
	Актуален регистър на обществените поръчки	1	1	В рамките на бюджета на МТСП	**Рискове:** Оперативен риск **Дейности за управление:** Процедури за наблюдение Периодичен преглед на дейностите	МТСП Д ПООП	Дирекциите в МТСП
Стратегическа цел № 20.6.: Укрепване на вътрешния контрол на МТСП чрез	Извършени одитни ангажименти за увереност (ОАУ)	13[6]	2027 г. – 21 2028-2030 г. – 63[7]	В рамките на бюджета на МТСП	**Риск:**	МТСП Д ВО	Външни одитори и/или експерти

[6] Текущата стойност на индикатора е съгласно актуализиран Годишен план за дейността на ДВО през 2026 г.

[7] Целевата стойност на индикатора за 2027 г. е съгласно актуализиран Стратегически план за дейността на ДВО за периода 2025-2027 г. Броят на одитните ангажименти за увереност за периода 2028-2030 г. е посочен при запазване на допусканията за 2027 г. Точният им брой ще бъде определен след оценка на риска в Стратегическия план на ДВО за периода 2027-2029 г. и за следващи периоди.

предоставяне на независима и обективна оценка за подобряване на дейността при спазване на принципите ефективност, ефикасност, икономичност и законосъобразност					Недостатъчен административен капацитет **Дейности за управление:** Запълване на числеността на ДВО и повишаване на квалификацията на вътрешните одитори		при необходимост
	Извършени одитни ангажименти за консултиране (ОАК)	20[8]	2027 г. – 20 2028-2030 г. – 60[9]	В рамките на бюджета на МТСП	**Риск:** Недостатъчен административен капацитет **Дейности за управление:** Запълване на числеността на ДВО и повишаване на квалификацията на вътрешните одитори	МТСП Д ВО	Външни одитори и/или експерти при необходимост
	Извършен одитен ангажимент за проследяване на изпълнението на дадени препоръки от извършени вътрешни одити	1	2027 г. – 1 2028-2030 г. – 3	В рамките на бюджета на МТСП	**Риск:** Недостатъчен административен капацитет **Дейности за управление:** Запълване на числеността на ДВО и повишаване на квалификацията на вътрешните одитори	МТСП Д ВО	Външни одитори и/или експерти при необходимост
Стратегическа цел № 20.7.: Осъществяване на ефективен административен контрол по отношение изпълнение на дейността на	Изготвени планове за контролната дейност на Инспектората на МТСП, в които въз основа на обективни индикатори се планират	0	6[10]	В рамките на бюджета на МТСП	**<u>Рискове</u>:** Оперативни рискове, Правни/регулаторни рискове	МТСП Инспектора т	

[8]Текущата стойност на индикатора е съгласно актуализиран Годишен план за дейността на ДВО през 2026 г.

[9] Броят на одитните ангажименти за консултиране за периода 2028-2030 г. е посочен при запазване на допусканията за 2027 г. Точният им брой ще бъде определен след оценка на риска в Стратегическия план на ДВО за периода 2027-2029 г. и за следващи периоди

[10] Целевата стойност включва пет годишни плана за контролната дейност на Инспектората на МТСП и един стратегически план за контролната дейност на Инспектората за следващ четиригодишен период

административните структури на МТСП, в това число и второстепенните разпоредители с бюджет по бюджета на МТСП	предстоящите проверки – вид, тема, обхват и обекти на контрол				**Дейности за управление**: Процедури за наблюдение.		
	Извършени комплексни и тематични проверки на административни звена в МТСП и ВРБ по бюджета на МТСП и техните териториални поделения, включително проверки по сигнали на граждани и юридически лица, приключили с доклад до министъра, съдържащ препоръки за предприемане на конкретни мерки и действия с оглед повишаване ефективността от дейността на проверявания обект, избягване на пропуски и слабости, както и недопускане на неправомерни действия или бездействия и/или други нарушения, извършвани от служителите	0	35[11]	В рамките на бюджета на МТСП	**<u>Рискове</u>:** Управленски, оперативни рискове **Дейности за управление**: Процедури за наблюдение; Процедури за споделяне и/или прехвърляне на риска.	МТСП Инспектората	
Стратегическа цел № 20.8.: Ефективно и качествено осъществяване на дейности и контрол, с цел превенция и недопускане на корупционни прояви и поведение	Доклади от извършени проверки и осъществен контрол във връзка с предвиденото в антикорупционното законодателство	0	65[12]	В рамките на бюджета на МТСП	**<u>Рискове:</u>** Информационен, правни/регулаторни рискове **Дейности за управление**: Процедури за наблюдение;	МТСП Инспектората	

[11] Целевата стойност включва само планирани комплексни и тематични проверки. Броят на извънпланови проверки (по сигнали или по разпореждане на министъра) не може да бъде точно планиран, тъй като зависи от брой постъпили сигнали и брой извънредно възложени проверки.

[12] Целевата стойност включва разпоредените със заповед на министъра на труда и социалната политика ежемесечни проверки по отношение новоназначени служители от министъра и подадени декларации във връзка с предвиденото в антикорупционното законодателство и ежегодно извършване на проверка за изпълнение на задължението за подаване на годишна декларация за имущество и интереси в нормативно установения срок

					Процедура за разширяване достъпа до информация.		
	Изготвен Антикорупционен план на МТСП и ВРБ по бюджета на МТСП и отчет на неговото изпълнение	0	15[13]	В рамките на бюджета на МТСП	**<u>Рискове:</u>** Оперативни рискове **Дейности за управление:** Процедури за споделяне на риска	МТСП Инспектората	Дирекции в МТСП, ВРБ

[13] Целевата стойност включва за пет години изготвени Антикорупционен план за съответната година, Отчет на Антикорупционния план за предходната година, Отчет на Антикорупционния план на полугодие